

katolički list

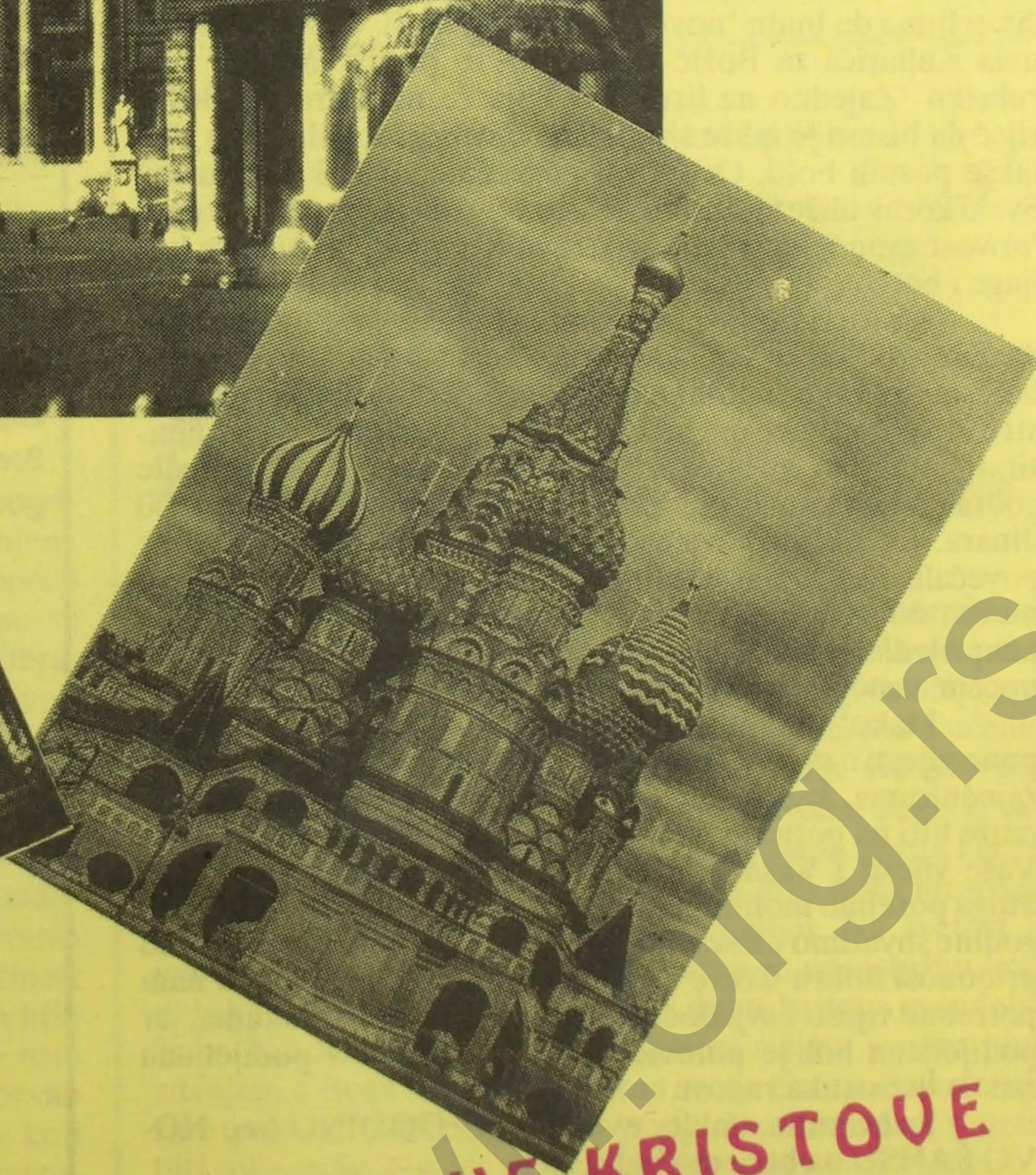
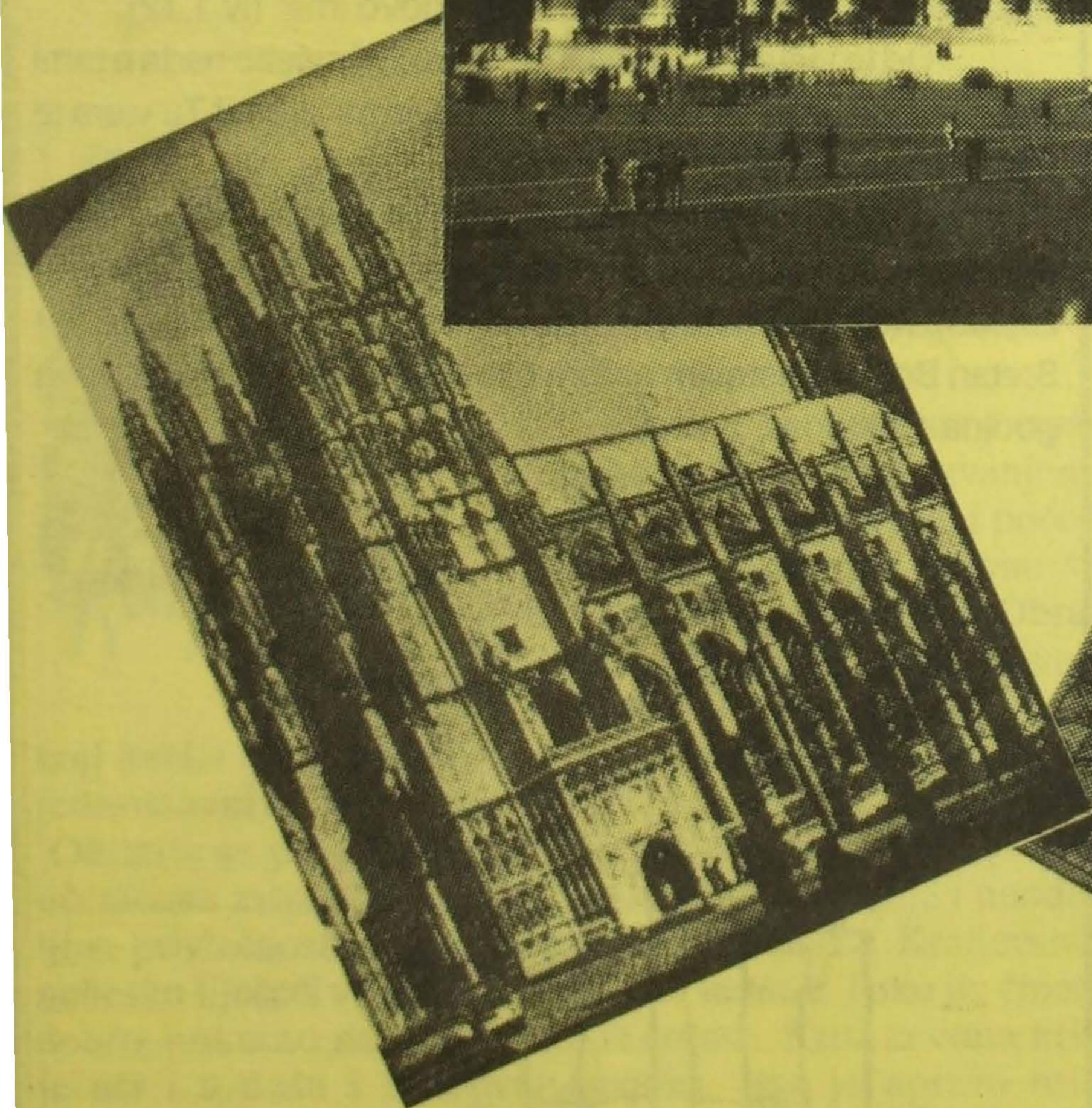
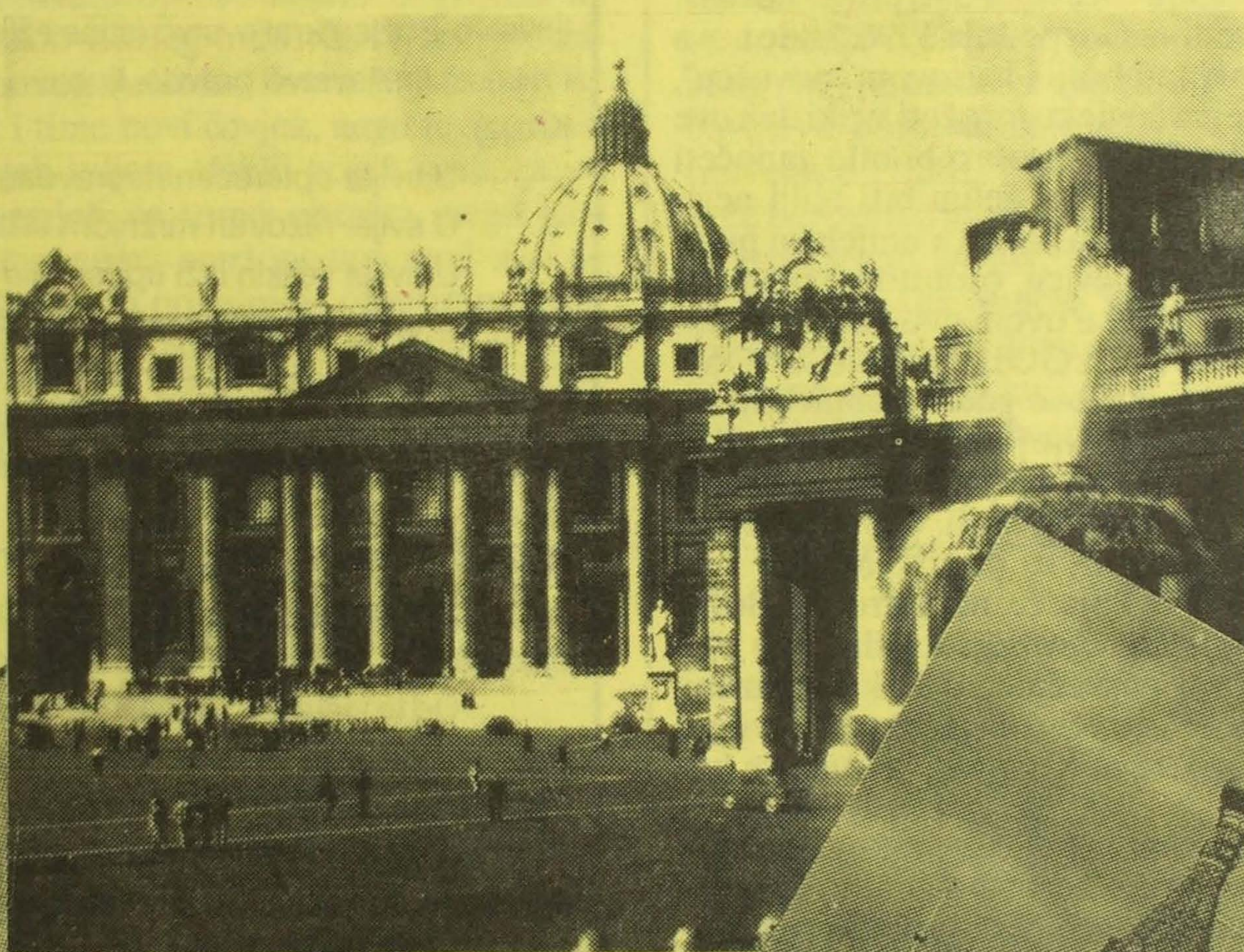
ZVONIK

GODINA: III

BROJ: 1 (15)

Subotica, siječanj-januar 1996.

Cijena: 3,00 N. din

SVI KRŠĆANI

ZAJEDNO DO JEDNE CRKVE KRISTOVE

ZKVN.org.rs

NOVA GODINA - NOVA ŠANSA

Razmišljao sam što je to tako značajno u početku jedne kalendarske godine da se organiziraju veseli i bučni dočeci "Nove godine"?! Vjerojatno nitko ni ne misli da će "nova godina" sama po sebi donijeti neku veliku novost ili nešto bolje. Pa ipak, svi je očekujemo i svi joj se na neki način radujemo. Zašto? Jer se nadamo boljem i onda to bolje i ljepše i sretnije želimo i drugima.

Ipak, ako se sjetimo da se "nove godine" broje od Isusovog rođenja, onda bi svako slavljenje početka nove kalendarske godine, bar za nas kršćane, trebalo biti intenzivno sjećanje na Isusa. Njegovo je rođenje, naime, doista bilo velika novost za povijest čovječanstva. Bog je postao čovjekom da ljudsku narav prožme božanskom. Isus je prošao zemljom čineći dobro i umro je iz ljubavi prema čovjeku na križu. Tako je ispunio volju Očevu. To je prava novost! Zato, ako želimo da nam godina Gospodnja 1996. bude nova i bolja, onda mi trebamo postati bolji i Isusovom "novošću", tj. dobrotom i ljubavlju prema čovjeku, prožeti svaki dan ove godine vršeći u svemu volju Božju. Dobro bi bilo započeti svaki dan molitvom i željom: Danas želim biti bolji nego jučer. To bi bila prava novost našega života a unijela bi puno svježine i novine u našu svakodnevicu, osobito u sredinu u kojoj živimo i radimo. Stoga Vam u ovom uvodniku smijem poželjati: STRETNNA VAM NOVA GODINA - S ISUSOM!

Pokušat ćemo da Zvonik i ove godine objavljuje tu Isusovu "novost", jer Isusovo evanđelje je uvijek novo i uvijek aktualno. I neke novine u Zvoniku imaju cilj: pomoći čitateljima da budu "novi", tj. da budu bolji. Čestitka kardinala Kuharića za Božić upravo na to potiče. Mislim i na rubriku "Zajedno na liturgiji", koja će nam drobiti Božju riječ da bismo je lakše shvatili, prihvatili i živjeli - i po njoj lakše postali bolji. Ovaj broj posvećujemo i ekumenizmu. Svaki korak bliže jedinstvu kršćana čini da jače zasja u svijetu "novost evanđelja" i ljepota Crkve Kristove, "zaručnice bez ljage i bore".

Nastojat ćemo da u Zvoniku bude za svakog ponešto; da Zvonik i djecu i mlade, i one koji su u braku, i stare i bolesne "pohodi" i potakne na dobro. Nažalost, uz sve novosti u Zvoniku, nova mu je i cijena. Mislim da ne treba komentirati puno tu novu cijenu. No, želim Vam reći da smo prošle godine na svakom broju Zvonika imali gubitak gotovo 1500 dinara, jer nismo povisivali cijenu, a troškovi tiska su se povećali. Stoga Vas molim da nas razumijete, a nadasve molim dobročinitelje da se "ogläse" svojim darom. Hvala unaprijed! Dakle, i nova cijena Zvonika neka pridonese općem nastojanju Zvonika za dobrobit svim čitateljima.

I tako! Bio bih najsretniji kad bismo u Zvoniku imali puno vijesti o svemu dobrom što će se događati u kršćanskim zajednicama, kao i o onom što će svaki pojedinac činiti, a može biti na poticaj i na korist drugima. Očekujemo, dakle, Vaše vijesti i Vaša iskustva, Vaše kršćansko svjedočenje. Stoga posebno molim za suradnju. Kako bi bilo lijepo da ove godine shvatimo da svačiji uspjeh i svako dobro koje činimo pridonosi dobru Crkve i da je to uspjeh svijetu, zato su nam potrebne vijesti i svjedočenja. Pišite i o svojim mukama, jer podijeljena bol je polovica boli, kao što je i podijeljena radost dvostruka radost.

Prihvatimo, dakle, ovu NOVU GODINU kao NOVU ŠANSU da budemo bolji!

Radujem se što ćemo zajedno širiti Isusovu novost svojom dobrotom i ljubavlju!

Vaš urednik

Na adresu "Zvonika" stigla je čestitka kardinala Franje Kuharića koju rado objavljujemo.

Božić 1996.

"I Riječ tijelom postane i nastani se među nama"

(Iv 1,14)

Ovom čestitkom povezujemo se u istinskom Svjetlu koje prosvjetljuje svakog čovjeka (usp. Iv 1,9).

Približava se Veliki Jubilej - 2000. godina rođenja Isusa Krista od Djevice Marije. Božanska Osoba Riječi utjelovila se da se kao čovjek pojavi među ljudima i da im objavi kraljevstvo Božje: "kraljevstvo istine i života, kraljevstvo svetosti i milosti, kraljevstvo pravde, ljubavi i mira" (predslovlje Krista Kralja).

U svijet opterećen nepravdama sišla je Pravednost!

U svijet razdiran mržnjom sišla je Ljubav!

U svijet velikih laži uprisutnila se Istina!

U svijet opterećen grijehom došla je Svetost!

U okrutni svijet sišlo je Milosrđe!

U svijetu sukoba i ratova pojavio se Mir! "On - On je mir!" (Mih 5,4). Zato je rođenje Isusa Krista, jedinog Spasitelja svijeta, najsvetiji, najsvjetliji događaj ljudske povijesti koji se dogodio u punini vremena (usp. Gal 4,4).

"A onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja: onima koji vjeruju u njegovo ime" (Iv 1,12).

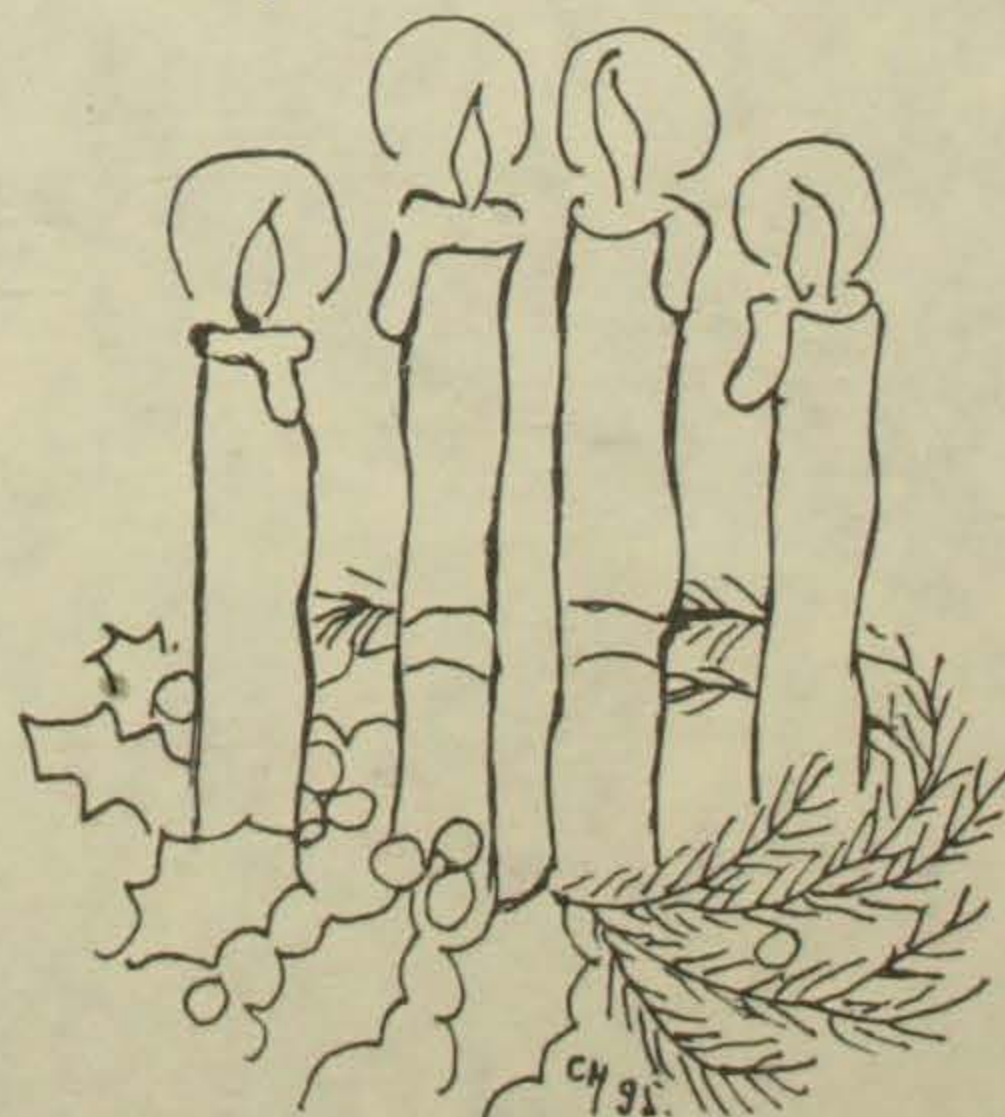
Od te vjere živi Crkva. Iz te vjere živi svjetlo nade u tami zloće svijeta. Iz te se vjere rađa djelotvorna ljubav! Ta vjera je mir srca i iz nje rastu mirotvorci!

U toj smo vjeri jedno u ljubavi! Isus Krist - Dar Očev - pružen je čovječanstvu srcem Bezgrešne Djevice! S njom zajedno molimo da dođe Kraljevstvo Božje u ove naše dane! Sretan Božić! Kristovim mirom bila Vam blagoslovljena Nova godina 1996!

S osobitim poštovanjem

nadbiskup zagrebački

+ Franjo Kard. Kuharić

Uređuje: Andrija Kopilović

14. siječnja - 2. nedjelja kroz godinu

I čit. *Iz 49,3.5-6;*
II čit. *1 Kor 1,1-3*
Iv 1,29-34

Isus oduzima grijeh svijeta

Osnovni problem odnosa Boga prema čovjeku i čovjeka prema Bogu jest čovjekov pad u grijeh. Grijeh je zlo koje uništava čovjeka, udaljuje ga od Boga i lišava ga vječnoga spasenja. Čovjek slobodnom voljom može sa-

griješiti ali se nažalost sam svojom snagom iz grijeha ne može podići. Najveće čudo Božjeg milosrđa je drugo stvaranje, to jest rađanje novog Adama - Isusa Krista koji ne samo da je Bogočovjek i time novi čovjek, nego je Spasitelj koji na sebe uzima grijeh svijeta, dakle grijeh svakoga od nas. Na taj način On grijeh ne samo oprašta, nego ga i uništava. Grijeh u nama nema smrtonosnu moć ako se ponizno priznamo grešnicima i pokajnički obratimo i radikalno mijenjamo priznavajući Isusa Krista jedinim Spasiteljem, koji je Jaganjac Božji i koji odnosi grijeh svijeta. Kako divan izazov Božje ljubavi - odgovorimo mu ljubavlju.

28. siječnja - 4. nedjelja kroz godinu

I čit. *Sef 2,3;3,12-13;*
II čit. *1 Kor 1,26-31*
Mt 5,1-12a

Blago siromasima duhom

Veliki Isusovi govori na Gori započinju proglašom osam blaženstava. Koliko god se trudili ta blaženstva razumjeti logikom ovoga svijeta, nećemo ih razumjeti. Ona su, ljudski govoreći apsurdna. Međutim, ako je to Božji zahvat u naš život,

onda onaj koji je iskusio bar jedno blaženstvo u sebi ostvareno, može reći: To je stvarno blaženstvo. Blago svima koji zbog svog siromaštva osjećaju potrebu za pravednošću, ljubavlju i mirom. Ne smijemo sebe uljuljati i misliti da postoje pravednost, ljubav i mir tamo gdje nema Božje blizine. Najveće bezboštvo je biti takav čovjek koji je uvjeren da mu Bog nije potreban. A još veće bezboštvo je biti sam sebi Bog. Blago siromahu duhom koji osjeća da su bez Božje prisutnosti u njegovom životu sva njegova nastojanja besplodna. Siromah nije onaj koji ništa nema, nego onaj koji je slobodan od svih navezanosti na prolazna dobra, a pravi bogataš je onaj koji može pravednost, ljubav i mir širiti oko sebe.

21. siječnja - 3. nedjelja kroz godinu

I čit. *Iz 8,23b-9,3;*
II čit. *1 Kor 1,10-13.17*
Mt 4, 12-23

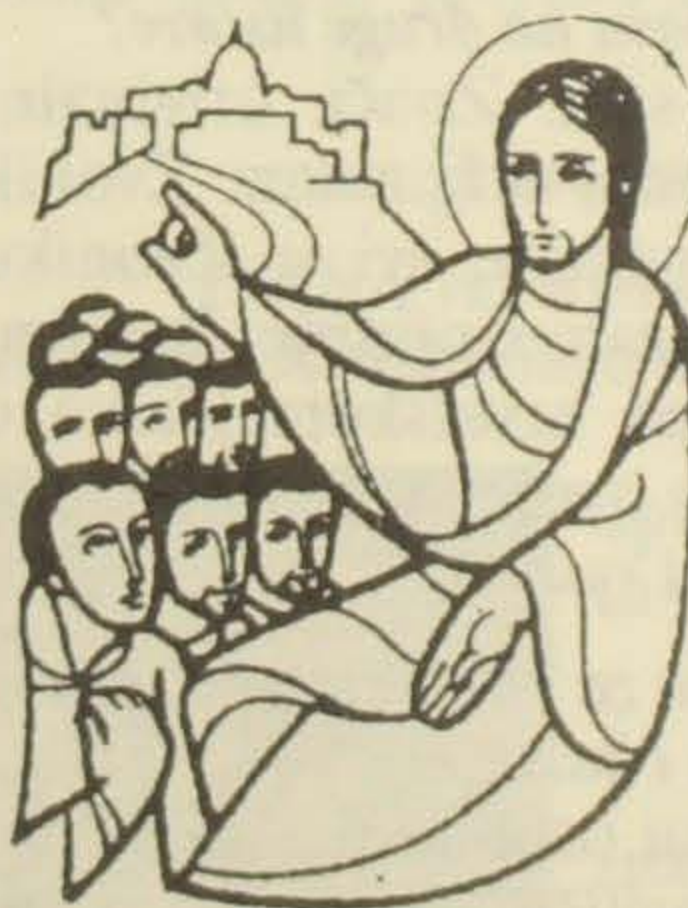
Isus svjetlo svijeta

Isus je započeo svoje spasijsko djelo prvo naučavanjem. Zašao je u galilejski kraj i počeo kupiti svoje učenike. Čuvao se svih sredstava moći i sile. Obratio se siromasima i jednostavnima. I sam se predstavio kao onaj

koji dolazi iz skromnoga mjesta, a učenike je skupio među jednostavnim ribarima. Osnov navještaja je rečenica "Obratite se jer približilo se Kraljevstvo nebesko!" Svojim učenicima zasjao je kao čovjek pun razumijevanja i neodoljive privlačnosti. Navješćivao je to dolazeće Kraljevstvo nebesko liječeći svaku bolest i svaku nemoć. Tako je, čineći dobro, pokucao na vrata ljudskih srdaca. Kroz ta vrata htio je ući i u dušu i u savjest čovjeka. Isus je upravo htio promijeniti čovjeka u srcu, u savjesti i u duši. Stoga je pozvao na obraćenje - na nasljedovanje. Njegov dio je poziv koji zasja u našem životu kao svjetlo, a mi smo pozvani odgovoriti u savjesti na ono što u tom svjetlu primjetimo da trebamo mijenjati.

4. veljače - 5. nedjelja kroz godinu

I čit. *Iz 58,7-10;*
II čit. *1 Kor 2,1-5*
Mt 5,13-16

Vi ste sol zemlje, vi ste svjetlost svijeta

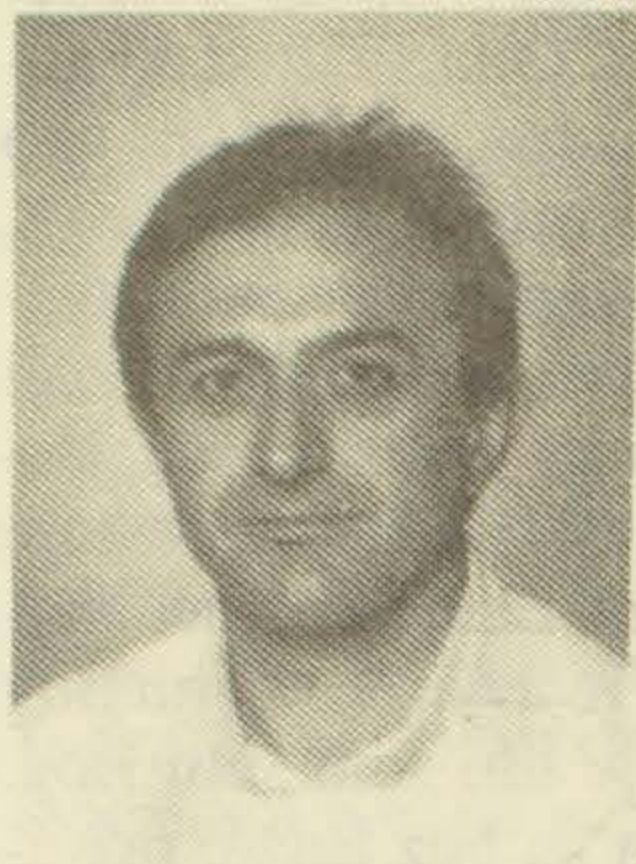
Isus u svom spasijskom djelu k sebi poziva učenike koji nisu samo poznavaoči Njegova

naučavanja, nego napose svjedoci njegove nauke i učenici koji hodaju njegovim putem. Stoga pojam svetosti nije pridržan nekim izuzetnim i čudnim osobama, nego je ponajprije poziv svim kršćanima da svaki u svom životu i svom radu bude učenik Isusov, to jest onaj koji hodi njegovim putem i životom svjedoči njegovu nauku. Na svetost je jednako pozvan svaki kršćanin. Važno je onu službu koju obavlja vršiti kao Isusov učenik, u duhu Isusova evanđelja. Tako Isusovi učenici donose svjetlost svijetu svojim pouzdanjem u Boga i svjedočanstvom svoga života. Po krštenju smo pozvani a krizmom smo poslani biti svjetlost svijeta, biti sol zemlje, biti "čovjek za druge", to jest biti kršćanin.

Neobičan intervju

RAZGOVOR S GLAVNIM UREDNIKOM "ZVONIKA"**"ZVONIK" JE ORIGINALAN**

Povod za razgovor s vlč. Andrijom Anišićem, glavnim i odgovornim urednikom lista Zvonik je nova kalendarska godina. Želimo čuti što nam Zvonik sprema za "novu godinu" i što o tome misli glavni urednik. No, prije samog razgovora željeli bismo vam ga predstaviti. Vjerujemo, naime, da mnogi od vas ne znaju tko je on i kakav je bio njegov životni put i kakva su njegova iskustva u uređivanju lista.

Vlč. Andrija Anišić rodio se na salašima Hrvatskog Majura kraj Subotice u obitelji Neste i Marge Anišić 24. 09. 1957. godine. Klasičnu vjersku gimnaziju završio je u Subotici, a teološki studij u Zagrebu na Filozofsko-teološkom Institutu Družbe Isusove. Za svećenika je zaređen 1984. godine. Pet godina službovao je kao prefekt (odgojitelj) sjemeništa "Paulinum" u Subotici, a potom pet godina kao tajnik Subotičke biskupije. Župnikom subotičke župe sv. Roka imenovan je 31.07.1994. g.

Sprema magisterij iz moralne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Profesor je morala na Katehetsko-teološkom Institutu Subotičke biskupije. Deset godina je aktivno radio - sve poslove - u uredništvu Bačkog klasja i Subotičke Danice u kojima je objavio mnoge članke. Po osnivanju novog katoličkog mjesečnika "Zvonik", svećenici Hrvati Subotičke biskupije, koji su osnivači ovog lista, izabrali su ga za glavnog i odgovornog urednika.

IVANA K.: *Nerado ste pristali na ovaj razgovor. Kažete da urednici obično ne daju intervju svom listu. Zašto mislite da Zvonik ne smije biti originalniji u odnosu na druge listove?*

ANDRIJA A.: Evo, pristao sam. Znači, originalni smo. Zvonik je i inače u mnogo čemu originalan: Zvonik nema nijednog profesionalnog novinara, svi u Zvoniku rade besplatno i nikom ne honoriramo pisanje članaka; jedini je katolički list mjesečnik na hrvatskom jeziku u Jugoslaviji. Trudimo se da imamo svoj "stil" prilagođen mentalitetu sredine u kojoj živimo i radimo...

IVANA K.: *List koji nema uho za riječ čitatelja, mrtav je list. Koliko se Vi trudite čuti taj glas i kako?*

ANDRIJA A.: Glavni izvor su osobne reakcije čitatelja, kao i njihova pisma kojih je prilično, što nas osobito veseli. Planiramo načiniti i anketu o tome što čitatelji misle o Zvoniku i što žele čitati u njemu. Zamislili smo da u jednom broju Zvonika priložimo anketni listić s pitanjima. Želimo vidjeti što čitatelje konkretno zanima i kako ocjenjuju pojedine naše rubrike.

IVAN S.: *Plašite li se kritike?*

ANDRIJA A.: Ne. Volim konstruktivnu kritiku. Ne volim kad mi netko kaže da u Zvoniku ništa ne valja. Prava kritika pozitivno vrednuje ono što je dobro, a upozorava na ono što je manjkavo i predlaže kako nadopuniti ono što nedostaje. Uvijek kad mi netko kaže da nešto nedostaje u Zvoniku dam mu zadaću: napišite to što mislite da nedostaje i mi ćemo, po mogućnosti, to objaviti. Mislim da ste se i Vas dvoje u to uvjerali! Ujedno koristim priliku da još jednom pozovem sve čitatelje na suradnju bilo da dođu u prostorije uredništva i iznesu svoje mišljenje, kao

i prijedloge za daljni rad, bilo da nam pomognu svojim člancima. Mi smo otvoreni za sve ono što je dobro i korisno za čitatelje.

Glavna zadaća "Zvonika"?

IVANA K.: *Što, po Vašem mišljenju, Zvonik treba da kaže ljudima?*

ANDRIJA A.: Podsjećam na ono što sam napisao u uvodniku prvog broja. Što zvona javljaju s tornja crkve? Radosne i tužne vijesti. Zvona pozivaju na molitvu - na zahvaljivanje i slavljenje Boga ili pak na kajanje... Zvonik prije svega želi poticati čitatelje da Boga slave i zahvaljuju mu na svemu lijepom i dobrom, da mole za sve potrebe kako svoje osobne, tako i za potrebe cijele Crkve i našeg naroda u njoj i da se svojim žrtvama i dobrim djelima suobličuju Kristovoj otkupiteljskoj žrtvi za spasenje čovječanstva. To je naš glavni cilj. Ujedno želimo zabilježiti vjerska događanja u našem narodu i informirati čitatelje o Crkvi u svijetu.

IVANA K.: *Da li ste Vi zadovoljni Listom i što novo planirate?*

ANDRIJA A.: Da li sam zadovoljan? Ne mogu odgovoriti kategorično s "da" ili "ne". Moram reći da sam zadovoljan što List izlazi, što je dosta dobro prihvaćen, ima i lijepu nakladu, suradnici su dobri. Naravno da sve može i bolje funkcionirati ali treba nam vremena, više materijalnih sredstava i još više aktivnih suradnika. A što novo planiramo? Čitajte Zvonik i dalje pa ćete vidjeti. Već u ovom broju ima nešto novo.

IVAN S.: *Dopustite mi da primjetim da u Zvoniku ne postoji rubrika na temu ekumenizma. U čemu je propust?*

ANDRIJA A.: Pa ne može za svako područje postojati posebna rubrika. Mi smo, mislim, dosada pomno pratili i prenosili sve ono bitno što se događalo na području ekumenizma. No, zbog "ekumenskog okoliša" u kojem živimo zamišljam da rubrika "Oni s kojima živimo" preraste u ekumensku rubriku u kojoj bismo predstavili i druge vjerske zajednice naše sredine. Pratit ćemo i dalje događaje s ekumenskog područja kojih uvijek ima, hvala Bogu.

Evangelizacija - nova evangelizacija - kateheza odraslih

IVAN S.: *Priča se o krizi vjere, o novoj evangelizaciji, gdje je tu Zvonik?*

ANDRIJA A.: Sve što radimo i pišemo svojevrsna je nova evangelizacija. To je ponovno navještanje vjere, novi poziv na obraćenje onima koji su se od Boga i od Crkve udaljili. Zvonik želi i evangelizirati i reevangelizirati: navijestiti evanđelje - Radosnu vijest onima koji je još nisu čuli a ponovo je navijestiti onima koji su na nju zaboravili.

IVANA K.: *Da li bi Zvonik mogao pokrenuti akciju "Kateheza odraslih"?*

ANDRIJA A.: U mojoj župi sam uveo izvjesni vid kateheze odraslih. Cilj pokretanja je bio bolje upoznati

odrasle sa životom Crkve. Naziva se "Otvoreni razgovori" i održava se jednom mjesečno. (O ovom je kratko već izvjestio Zvonik u br. 13). Srdačno pozivam sve zainteresirane da se uključe u ove razgovore. Volio bih da ovaj vid komunikacije s odraslim vjernicima preraste u svojevrsnu kršćansku tribinu koja je već postojala u Subotici.

Također, jako bih želio - a nadam se da će nam to uspjeti - u Zvoniku započeti s rubrikom "Čitajmo Katekizam zajedno" (ili nešto slično) u kojoj bismo sustavno tumačili sav Katekizam, koji se meni osobno izuzetno sviđa. Mislim da bi ta rubrika bila veliki doprinos katehezi odraslih. Smatram da je ona čak potrebija i značajnija od kateheze djece, koju dakako treba i dalje brižno njegovati.

Reklame u Zvoniku

IVAN S.: Čudno je što u Zvoniku nema reklama. Mislite li da bi one osvježile ili upropastile njegovu koncepciju?

ANDRIJA A.: Nismo još dali tu mogućnost, ali imamo nešto slično: "posmrtnice". No, odaziv je preslab. Čini mi se da bi i s reklamama bilo slično, jer naši ljudi nisu navikli da u katoličkom listu čitaju reklame. Postoji negodovanje i glede "posmrtnica". Moj stav je da se, ako list nije u stanju izdržavati sam sebe kao što je to slučaj sa Zvonikom, onda mora razmišljati i o uvođenju reklama ukoliko bi one financijski "spasile" list ili pak tražiti darovatelje, kojih je dosada bilo malo, osim onog što su svećenici sami darovali na početku da bismo mogli krenuti. Drugdje po svijetu reklame su i u katoličkim listovima sasvim normalna pojava.

IVANA K.: Ovaj list ima "franjevački naziv". Dobio je ime po zvoniku franjevačkog samostana u Baču. Zbog čega su ipak redovnici malo zastupljeni u njemu?

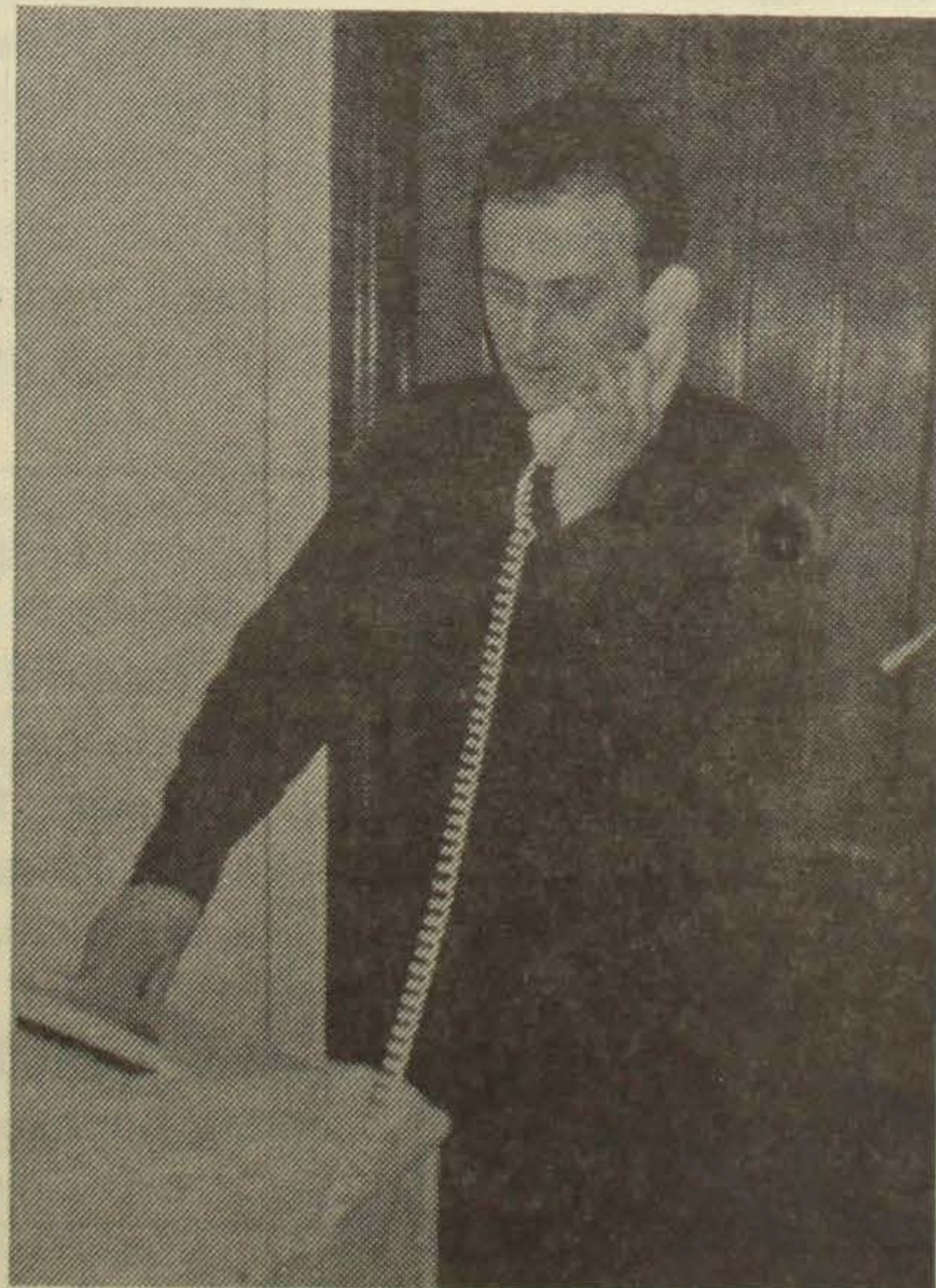
ANDRIJA A.: Mislim da to ne stoji. Trudili smo se prenijeti iz života redovnika i redovnica sve ono što se u njihovim zajednicama događalo na području naše biskupije. Čitave prošle godine imali smo rubriku "Godina Sv. Antuna"...

IVANA K.: A gdje su ostali Redovi, na pr. Karmelićani?

ANDRIJA A.: Ne možemo u ovako prostorno malom listu, mjesečniku imati bezbroj rubrika. No, nastojat ćemo, u svakom slučaju, da redovnici i redovnice ne budu zapostavljeni. Možda uvedemo jednu malu rubriku: "Predstavljamo naše redovničke zajednice". To bi trebao biti svojevrsan "EPP" za promicanje duhovnih, napose redovničkih zvanja.

IVANA K.: Ne mislite li da bi i mi ovdje, zatvoreni u ravnici, voljeli malo više čuti o misijama?

ANDRIJA A.: Da. Bilo bi to zanimljivo, ali rekoh već: polako! No, više bih volio kad bismo imali često prilike pisati o misijskim pothvatima u našoj dragoj ravnici, jer prostori na kojima živimo pravo su misijsko područje.

Obiteljski centar na vidiku?

IVAN S.: Mnogima je nepoznat Vaš rad, trud, entuzijazam u radu s obiteljima. Nije li to nagovještaj nekog budućeg Obiteljskog centra i da li ste usamljeni u svojim pothvatima?

ANDRIJA A.: To je moj san. Već na studiju teologije maštao sam o jednom obiteljskom centru u kojem bi osim svećenika radili i pedagozi, psiholozi, ginekolozi... Pokušalo se nešto slično jednom u Subotici, ali kratko je trajalo. Poznata fraza da je obitelj temeljna stanica društva i Crkve je točna i tu moramo početi raditi. Stoga sam i upisao postdiplomski studij i specijalizirao moral, kako bih što bolje proučio bračni i obiteljski moral i tako mogao biti od pomoći onima koji imaju problema na tom području.

Župa Sv. Roka u Subotici, u kojoj sam župnik, ima jednom mjesečno bračne susrete. (Redovito ih najavljujemo u rubrici: "U susret događajima"). Mogu Vam reći da sam malo razočaran odazivom, pogotovo mladih bračnih parova. Stariji se više zanimaju i dolaze redovito. Teško je precizirati koliko sam usamljen, jer i drugi župnici pokušavaju raditi s bračnim parovima i obiteljima, ali svugdje ide teško. Problem je u samim bračnim parovima koji se ili plaše ili nisu navikli na ovu vrstu komunikacije, a ima i tehničkih problema: čuvanje djece, na primjer. Ovaj problem bih želio riješiti angažiranjem mladih koji bi bili spremni pričuvati djecu da bi roditelji imali malo vremena za sebe. Nadam se da ću to uspjeti.

IVAN S.: Kakvu budućnost prognozirate Zvoniku?

ANDRIJA A.: Nisam ni prorok ni prognostičar, ali vjerujem u Zvonik i njegovu budućnost. Neka nam Bog da snage i zdravlja i da se moji suradnici nikada ne umore, i da ih - naravno - bude još više; Zvonik bi možda jednoga dana mogao prerasti u dvotjednik.

Moliti - ljubiti - raditi

IVANA K.: Konačno, urednik svom listu, na neki način, daje "karakterne crte". Otrijte nam ih.

ANDRIJA A.: Po prirodi sam optimista i vedra duha. Volio bih da se to vidi i u "Zvoniku".

IVANA K.: Vaše geslo?

ANDRIJA A.: Moje geslo je poznato. To su riječi svetog arškog župnika Ivana M. Vianeya: "Divne li čovjekove zadaće: da moli i ljubi! Moliti i ljubiti, evo blaženstva čovjekova na zemlji!" Bez molitve čovjek ne može iskreno ljubiti ni Boga ni ljude, ni sebe. Bez ljubavi svaki je naš posao bezvrijedan. A molitva i ljubav gone čovjeka na akciju, na rad kojim će slaviti Boga i pridonositi sveopćem dobru Crkve i društva.

IVANA K.: Na kraju, što biste poručili čitateljima Zvonika?

ANDRIJA A.: Čitajte Zvonik redovito! U njemu "sve" piše!

Razgovarali: Ivana Kovač i Ivan Sivić

Piše: Stjepan Beretić

21. siječnja:

Sveta Agneza (Janja)

(* oko 290. + sredinom 4. st.)

*** Hrabra djevojčica, *** ISUSOVA ZARUČNICA, *** uzor žarke molitve, ***
*** dijete junačkoga povjerenja u Boga, *** čedna djevojčica od vatre jača ***

Ime ove drage svete još nije palo u zaborav. Nade se još tu i tamo po koje čeljade koje nosi njezino ime. Među djevojčicama se gotovo i zaboravilo. Nose naše djevojčice i engleska i francuska i ruska imena. Rijetko da se susretnemo s kojom malom Janjom ili Agnezom. A ipak je Agneza neodoljivo privlačna djevojčica. Evo njezina života u najkraćim crtama. Jedva se bila upoznala s kršćanstvom, a već je svoje djevičanstvo Isusu darovala. Proglasila se Isusovom zaručnicom. Agnezu je zavolio bogati rimski prefekt. Molio je i preklinjao da se za njega uda. Umiješao se i mladićev otac. Nagovarao je mladu djevojku, sramotio je. Nasilno je odveo Agnezu u javnu kuću, da je tamo ponizi. Agneza je i u kući grijeha molila. Junaštvo joj je obučeno u legendu.

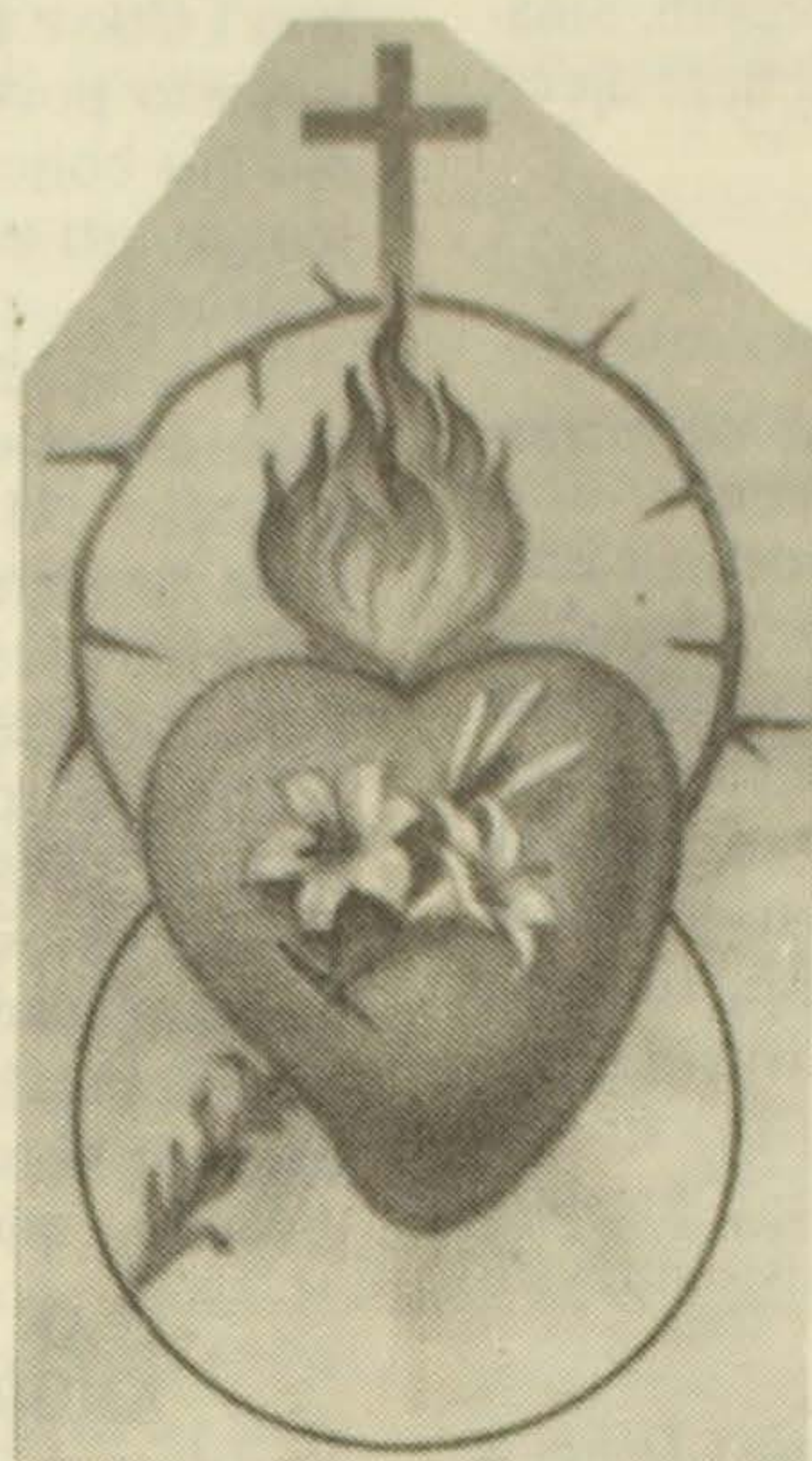
Legenda kaže da joj je za vrijeme molitve narasla duga kosa, koja je prekrila njezino tijelo. I nebo je progovorilo da zaštiti njezinu čast. S neba se spustila duga bijela haljina da se u nju zaodjene. Na to je prefekt naredio da Agnezu stave na lomaču. No, Agnezino čisto tijelo osta plamenom neozlijeđeno. Napokon su joj krvnici odrubili glavu. Poslije njezina pogreba vjernici su u velikom broju pohađali njezin grob. Jednoj se skupini ukazala. Sjala se nebeskim sjajem. Do nogu joj je ležalo janje - znak djevojačke čistoće.

Slikari i kipari upravo tako i prikazuju Janju: djevojčica s janjetom, do nogu joj je ponekad plamen ili mač, kao znakovi njezina mučeništva. Drugi će je prikazati s dugom kosom u dugoj bijeloj haljini. Njezinom svetošću zadivljen klicao je sveti Ambrozije u svojoj milanskoj katedrali:

"Rodendan je djevičin. Nasljedujmo njezinu nevinost. Rodendan je mučeničin. Žrtve prinesimo! Rodendan je svete Angeze. Kaže se da je u dvanaestoj godini podnijela mučeništvo. Što li je mrska ta okrutnost koja ne pošteduje ni malahnu dob! A kako je velika moć vjere koja i u te dobi nađe svjedočanstvo!

Zar je u onom mladahnom tijelu bilo mjesta za ranu? No, ako i nije imala čime da primi udar oružja, imala je čime da oružje nadvlada. Djevojčice u toj dobi ne mogu podnijeti ni mrko lice roditelja, a od uboda igle znaju se rasplakati kao da su im rane nanesene.

A ova se sred okrutne čete krvnika neprestrašena...sva predala bodežu bijesnoga vojnika, ne znajući još za umiranje, ali spremna da umre. I kad bi je protiv njezine volje vukli k

žrtveniku, ona je usred vatre ruke pružala Kristu i u sam svetogrdni ogranj utisnula znak slavlja Gospodina, Pobjednika, te vrat i obje ruke uvlačila u gvozdene stezače, ali ni jedan stezač nije mogao obujmiti tako tanahne udove.

Je li to nova vrst mučeništva? Još ne-sposobna za kaznu, a već zrela za pobjedu! Nepogodna za borbu a pogodna za vijenac pobjede, održi pouku o junaštvu djevojčica kojoj je 'slaba strana' bila mladahna dob. Ne bi tako nevjesta hrlila k svadbi kako je na stratište stupala ta djeвица vesela rad uspjeha, žurna u koraku, ukrasivši glavu ne kovrčanom kosom već Kristom, urešena ne cvijećem nego vladanjem.

Svi plaču, ona ne. Čude se mnogi što tako olako rasipa svoj život što ga još ne okusi, a daje kao da ga se naužila. Zastaju svi u čudu što već biva svjedokinja Bogu a tako je premlada da ne može ni sobom još raspolagati.

Postigla je na kraju da je u Bogu našla povjerenja a u ljudima ga nije našla, jer što je iznad prirode, to je od Tvorca prirode.

Kako joj se strašno grozio krvnik da je prestraši, koliko li joj laskao da je nagovori, što li sve obećavao da se uda za njega. Ali ona će: 'Pa to je uvreda Vjereniku - čekati da mi se tko sviđi. Imat će me onaj koji me je prvi izabrao. Što oklijevaš, krvniče? Nek pogine tijelo što ga mogu ljubiti oči koje neću.' I stade, pomoli se i sagne šiju.

Mogao si vidjeti gdje krvnik ustrepta kao da je sam pogođen. Zadrhta desnica ubojice. Problijedje mu lice u strahu za tuđu pogibao, dok se djeвица za svoju ne poboja. Imate, dakle, u jednoj žrtvi dvojako mučeništvo: čednosti i vjere. I djeвица je ostala i mučeništvo postigla".

U siječnju slave imendan:

1. Marija, 3. Anastazija, 4. Angela, Borislava, 5. Miljenko, 6. Gašpar, 9. Julijan, Miodrag, Živko, 10. Dobroslav, 11. Neven, 12. Tatjana, 13. Veronika, Radovan, 14. Srećko, 15. Pavao, Anastazija, 16. Marcel, Mislav, 19. Ljiljana, Marta, 20. Fabijan, Sebastijan, 21. Agneza, Neža, Janja, 22. Vinko, Anastazija, Irena, 23. Ema, Milko, 26. Bogoljub, 27. Anđela, 28. Toma, 29. Valerije, 30. Martina, Gordana, Darinka, 31. Ivan, Marcela.

Uređuje: Andrija Kopilović

VELIKI BIBLIJSKI LIKOVİ

DAVID

Kao što smo u posljednjem broju već spomenuli, Izrael je dugo vremena imao teokratsko uređenje, tj. Bog je smatran jedinim kraljem i vladarom Izraela. U njegovo su ime narodom upravljali od Boga izabrani ljudi - Suci. No, to je doba bilo prijelazno u povijesti Izraela. I oni su zaželjeli imati kralja kao drugi narodi koji će dinastijski vladati Izraelom. Nisu zaniijekali Božji suverenitet Obećanom narodu, ali su novi kraljevi u Izraelu postupali poput svojih susjeda i zanemarili su Boga kao suverena. Zbog toga ih je stizala Božja opomena, kazna, pa čak i progonstvo dokle god se ne bi vratili Bogu kao svome vladaru.

Centralni kraljevski lik u povijesti Izraela, pa prema tome i u biblijskoj povijesti, je kralj David. Njegov život, njegovi pothvati, uspjesi i kušnje opisane su u više knjiga Staroga zavjeta. Stoga ćemo i mi u ovom našem upoznavanju velikih biblijskih likova, o Davidu govoriti malo više, već i radi toga što je u nedokučivoj Božjoj providnosti i Isus Davidov potomak po tijelu. Krist je i nasljednik njegove kraljevske titule, ali u daleko spasenskiem, božanskijem smislu nego što je to mogao imati David koji je uz svu svoju slavu bio i grešan čovjek.

David - Božji izabranik

U Davidovu životu bitnu ulogu igra prorok Samuel. Njegovo kraljevsko pomazanje je očiti dokaz da je David BOŽJI IZABRANIK. Naime, Samuelu dolazi riječ Jahvina da pođe u judejski grad Betlehem k Davidovom domu gdje će mu na licu mjesta biti pokazano koji je mladić od osmorice braće izabran za kralja. Opis je nabijen ispreplitanjem ljudskog i božanskog suda. Čovjek, naime, sudi po onomu što vidi, a Bog ima kriterij koji otkriva vrednote ljudske nutrine. I Davidov otac i Samuel sude po ljepoti, kulturi i ponašanju te u svom sudu iscrpljuju sve mogućnosti Božjeg miljenika u Davidovoj braći. Skoro rastuženi, konačno dovode Davida koji je najmlađi, doduše stasit i lijep momak, ali je običan pastir. No, da jednog dana postane pastir Izraela, a napose praotac Dobroga pastira, Gospodin priopćuje Samuelu neka ga pred braćom na očigled svega naroda pomaže za kralja. Pomazanje u Bibliji označava milosni Božji zahvat u ljudski život. Mirisavo ulje kojim se vrši pomazanje ima znak silaska Duha Božjega na izabranika koga Bog izabire i osposobljuje za izvršavanje određenih poslanja.

Davidovo oružje: beskonačno povjerenje u Jahvu

U vrijeme kada je David kao mladić pomazan za kralja, u Izraelu vlada Šaul. Njegovo ponašanje i kraljevanje nije baš čisto u očima Božjim. Bog je odlučio Šaulovim nasljednikom postaviti Davida, makar je Šaul imao zakonitog nasljednika Jonatana. Vidi se da u to vrijeme Izrael još nema jasno razrađeno dinastijsko pravo nasljedovanja nego priznaje proročku ulogu u izboru i postavljanju kralja. To je vrijeme velikih ratova s Filistejcima koji su moćan narod i koji je u Božjoj providnosti Izrael trebao utvrditi u vjeri da se s protivnikom ne bore silom, a pogotovo ne brojem, nego Božjom snagom i u Božje ime. U stvari, koliko god je filistejski narod povijesni narod, njegova uloga u ekonomiji spasenja, napose teološki, pokazuje kako se čovjek trajno mora boriti protiv neprijatelja bilo onih koji dolaze iz samog čovjeka,

bilo onih koji su mu vanjski neprijatelji - BESKONAČNIM POVJERENJEM U BOGA. David je mladić, pa i kralj koji u Boga ima to beskonačno povjerenje. Stoga njegovi ratni pothvati opisani u Bibliji ocrtavaju to pouzdanje koje se utjelovljuje u Davidovoj dosjetljivosti, hrabrosti i pouzdanju.

David i Golijat

Vrlo poznati događaj iz Davidova života je glasovita bitka između Filistejaca i Izraelaca koja se vodila "po predstavnicima". Naime, Filistejci imaju junaka koji je za sve okolne narode predstavljao strah jer je bio i jak i hrabar i neobično sposoban ratnik. I Izrael je u strahu pred Golijatom, te pomišlja da napusti ratište. David, nadahnut Božjim duhom, skida sa sebe vojničku sigurnost Šaulova oklopa i s običnom praćkom u ruci i pastirskim štapom polazi u susret silnom neprijatelju. Dobro je zapaziti da ga je Golijat prezreo, a s time je prezreo i onoga u čije ime je i po nadahnuću David izišao na ratište. Poznata je scena kako je David običnom praćkom i kamenom ubio Golijata. Po sebi jedna mala povijesna scena, ali s jakim porukom da je sigurnost u Gospodinu i pouzdanje u njegovo vodstvo povijesti uvijek na strani malih i slabih. Ta pobjeda, koju je David tada izvojevao nad Filistejcima, kod njih je urodila strahom, kod Izraelaca ponosom i slavljenjem Davida - JUNAKA IZRAELOVA.

Šaulova ljubomora

Šaul je, međutim, postao zavidan Davidovu uspjehu. I opet čitamo poruku iz ovog događaja: isti događaj djelovao je višestruko na sudionike, napose na Šaula. Davidov uspjeh zaslijepio je pomazanika Gospodnjega Šaula i grijeh zavisti i ljubomore unosi razdor u daljnji suživot između njega i Davida. Slijedi neobično puno opisanih detalja iz kojih je očito da je Šaul Davida - kao suparnika, a napose kao nasljednika, htio ukloniti. Dosta je bio, dakle, jedan uspjeh da zaslijepi kralja Šaula, te više ne vidi Božjega prsta u Davidovu životu, pa ni u svome. Zavist ga do te mjere zaslijepuje da prekida vezu i s bližnjima i s Bogom samim. Razdoblje Davidovog sukoba sa Šaulom opisat ćemo u slijedećem broju.

MOLITVA

Molitva je govor duše. Netko moli škrto, tvrdo, netko živi da moli, netko stidljivo šapuće srcem poeziju, nečija je molitva svjetlost. Molitva je odraz naše ljubavi prema Bogu, naše poslušnosti, našeg kajanja. Pa, kako onda proživjeti dan bez molitve?

*"Uvijek se radujte!
Bez prestanka se molite!
U svemu zahvaljujte!
Jer to je za vas volja Božja
u Kristu Isusu."
(1 Sol 5,17-18)*

Na žalost, puno je "opravdanja" kojima se kršćani štite od bolne istine: sve je manje molitve u životu pojedinca i obitelji. Izgovori su različiti, mnogo ih je za nabrojati. Molitvu smo strpali u tok svakodnevice kao neki nužni, monotoni program. Čini nam se da je danas to nekako više privilegija baka i dida. Mi više volimo biti realniji i sami smišljati rješenja i puteve naših života nego za isto to "sjedjeti i moliti" (kako se to obično kaže). Koliko zabluda, nepravde je nanijeto molitvi kroz naša površna i sebična shvatanja. Srećem ljude koji se žale da ne vide izlaz svojim brigama. I što savjetovati? Ako se spomene molitva, kiselo se osmjehnu, kažu da mole toliko da već više od toga ne mogu. Ili, kažu da im se predloži nešto efikasnije, brže, normalnije, neko ozbiljnije rješenje. Poneko prizna svoju bespomoćnost, moli, ali kao da pri tom ne kleči u svom biću iskreno i ponizno. Možda svi zaboravljamo da "Ako se na mene ne oslonite, održat se nećete" (Iz 7,9). Molitva je momenat kada svaki put iznova svjedočimo svoj savez. Ona je puls našeg duhovnog života, bez nje ne živimo Bogu.

Lijepi trenuci su blagdani. Nose se u dragim uspomnama čak i kada se ostari. Obitelj se skupi, moli, raduje. Upečatljiva je snaga takve molitve. Ipak, kako ovaj običaj polako iščezava, ustupa mjesto blagdanima koji se mogu pohvaliti ispraznošću, zauzetošću oko tradicionalnih priprema "da svega ima i da sve štima". A zajednička molitva u obitelji kao da je prezrena.

Dijete vidi, uči, osjeti molitvu od roditelja. Oni ga svojim primjerom potiču ili odbijaju od molitve. Ne dozvolite sebi taj luksuz zapostavljanja molitve, jer u suprotnom šta možete očekivati jednog dana od vašeg djeteta, braka, vaše budućnosti? Molitva je divna nit koja obitelj njeguje i hrani. Ne dozvolite da ostanete siromašni molitvom radi tričarija koje se sada čine važne i preče, a sutra ćete im se smijati zbog bezvrijednosti. Činjenica je da se danas obitelji sastaju radi međusobnog druženja, posjećuju se, a za skupnom molitvom štedljivo ili uopće ne posežu. Valjda to više nije u "modi", a Isus nas tako jasno, jednostavno zove: "Jer, gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima". (Mt 18,20)

Suvremeno doba nas uči hirovitosti, zato neki biraju za koga će moliti. Jedan ne želi moliti za grešnike, drugi neće za one s kojima se on lično posvađao, treći uopće ne želi moliti za druge i smatra da je to "posao" svećenika. Mnogi misle da je dovoljno da se svećeniku "plati" misa pa smo onda rasterećeni molitve. Ali, ako smo ovako previše zagledani u sebe, propustit ćemo pomoći osobama koje ne mole, a žive pored nas u kući, susjedstvu ili su nam prijatelji. Potaknimo ih i usmjerimo. Pitajmo se zašto netko ne moli, zašto mi molimo, kako mi molimo?

Po odgovoru ćemo znati kakva je naša molitva. Cjenkanje dok su nam oči uprte u naše "ja", a ne u Boga, ili je ona poput udisanja daha vječnog života? Molitva nas razotkriva i pokazuje gdje smo u svoj život "postavili" Boga - ispred sebe ili iza nekih drugih "vrijednosti"?

Na kraju, što reći osim da molimo, ali i za one koji su u svojim molitvama posustali. Poslušajmo našim srcima poziv majke Tereze: "Ljubite molitvu, osjetite često tijekom dana potrebu za molitvom i trudite se oko molitve."

Ivak

MOLITVA DRAGOM BOGU

Bože, Ti mi bijaše učitelj od mladosti moje i sve do sada navještam čudesa Tvoja. U Tebe ću se uvijek uzdati hvaleći Te iz dana u dan sve više. Ustima ću navještati pravednost Tvoju, povazan pomoć Tvoju, jer im ne znam broja. Pouči me da se Tvoga Zakona držim i čuvat ću ga svim srcem. Uputi me stazom svojih zapovijedi jer ja u njoj uživam. Da nije Tvoj Zakon uživanje moje, propala bih u nevolji svojoj. Ti si moj štiti i moj Zakon!

Gospode Bože, Ti stvori nebo i zemlju snagom velikom, rukom uzdignutom! Ništa Tebi nije nemoguće! Oče, presretni su oni koji se uzdaju u Te i u Tvoje sveto ime. Blago onima koji Te se boje. Bože, i prije nego što se pomolim Ti znadeš što mi je potrebno. Ti si moj lijek i moja zaštita. Bez Tebe bi život bio prazan i tužan. Bože, Ti me hraniš u danima gladi, daješ mi snagu za nove početke, nadu u bolje sutra. Kraj Tebe se osjećam sigurnom i nikada nisam sama. Tebi se, Bože, utječem, ne daj da se ikada postidim. U pravdi me svojoj spasi i izbavi od zla. Daruj mi mudro srce i razumno, volju za molitvom, ustrajnost i snagu. Daruj mi mudrost, jer je mudrost spasila vjernike iz nevolje. Čuvaj me od zlih demona, neka im sila skršena bude. Čuvaj me od grijeha i pomози da mi srce uvijek čisto bude.

O, Bože, za Tebe živi srce moje i moj duh. Hvala Ti za sva dobročinstva Tvoja koja si mi udijelio. O, Bože, kako bih željela da se obrate Tebi oni koji su Te zaboravili i napustili. Da upoznaju Tvoj svijetli put, sreću, ljubav. Da upoznaju Tvoje veliko srce, ljubav bezgraničnu. O, Bože, neka Te nađu i oni koji Te ne traže. Vрати sve one koji su posrnuli, neka obrate svoje isprazno srce i neka Ti se približe. Ne uskrati im svoje milosrđe, primi ih slomljene duše, srca ponizna, otvori im izvor da se operu od grijeha i nečistoće. Provedi ih kroz oganj i pročisti, kao što se pročišćuje srebro, iskušaj ih kao što se srebro iskušava i oni će zazvati Tvoje ime, a Ti im se odazovi, o dobri Jahve!

Blagoslovljen i hvaljen budi Gospode, Bože otaca naših, i neka Ti ime Tvoje bude slavljeno dovijeka: nek se Jahvom duša moja hvali, nek čuju ponizni i nek se raduju. Jer, Jahve me usliša i izbavi od straha svakoga. Kušajte i vidite kako je dobar Jahve, blago čovjeku koji se njemu utječe!

Dulić Marija,
Augusta Cesarca BB, 24000 Subotica

MOGU LI NAM DRUGI PROUZROČITI ZLO SVOJIM UROCIMA?

Kao što smo najavili u prošlom broju na stranici mladih, od ovog broja objavljujemo seriju članaka o magiji, vjerovanju u horoskope i razne vidovnjake što je, nažalost, uzelo maha i kod mnogih kršćana. To je velika opasnost koja nam prijeti.

Može li čovjek vidjeti budućnost - pitanje je koje zanima mnoge ljude. Na to pitanje imamo više odgovora. Najprije treba reći da je Bog suvereni gospodar prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Prema tome, samo On točno zna sve ono što se već dogodilo kao i ono što će se još dogoditi. Iz Objave znamo da je Bog nekim odabranim osobama - prorocima - dao sposobnost ili dar proricanja, sjetimo se samo proroka Izaije koji 700 godina prije rođenja Isusova, u duhu već gleda njegovu muku i zorno je opisuje (Iz 53). Osim toga posebnog Božjeg dara proroštva, treba reći da postoje određene osobe koje imaju dobro razvijenu intuiciju (naravni dar) kojom mogu više ili manje naslutiti neke događaje, kao što su razne prirodne katastrofe i slično. Ljudska je psiha za nas još uvijek velik misterij. Čovjek posjeduje i tzv. podsvjesno znanje - sve što je ikada u životu čuo i doživio pohranjeno je u njegovoj podsvjesti odakle može djelovati kao motivacija za sve što čovjek čini, odlučuje i planira za budućnost. Prema tome, moglo bi se zaključiti da naša podsvjest posjeduje stanovitu mogućnost naslućivanja nekih stvari koje izmiču našoj svijesti. Postoji također utjecaj zlih duhova, demonskih sila koje poznaju neke stvari bolje od ljudi, a ti spomenuti demoni mogu djelovati i preko osoba koje se svojevrijem dadnu u službu tim demonskim silama. Osim navedenih primjera treba spomenuti još razne prevarante "koji svojom lukavošću krče put zabludama" i varaju lakovjerne osobe "proričući" im njihovu sudbinu, zarađujući tako puno novaca. Na svijetu ima puno naivčina kao i onih koji ih znaju iskoristiti i na njima zaraditi.

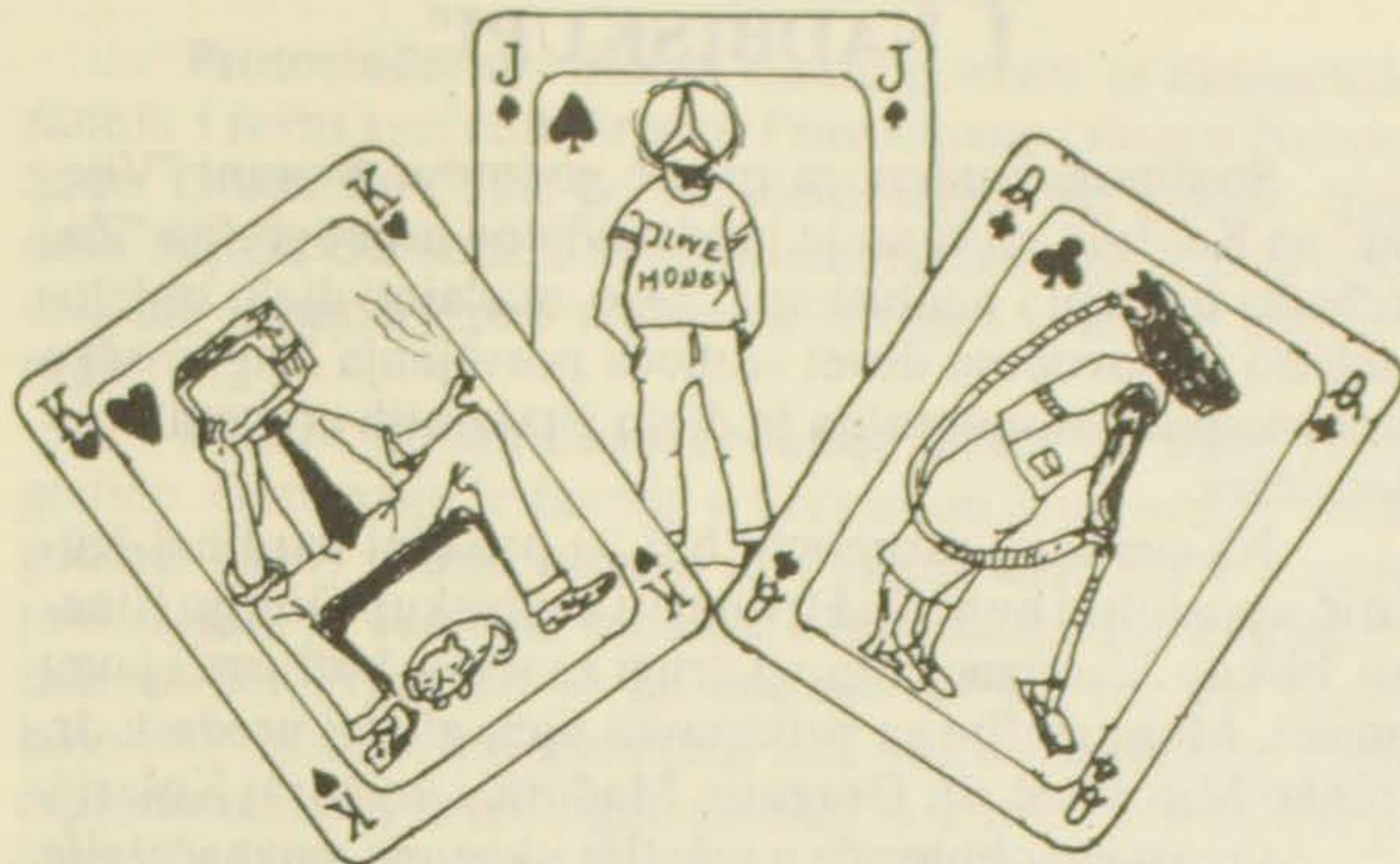
Gledajući sa znanstvenog vidika, treba reći da je predviđanje budućnosti koje čine ljudi, stvar slučaja. Neki mogu donekle naslutiti ili slučajno pogoditi neke prirodne događaje ili katastrofe, ali ne mogu znati onu budućnost čovjekovu koja ovisi o njegovim osobnim odlukama, o činima njegove slobodne volje. To ni đavao ne zna. To zna Bog jedini. "Neki znanstvenici tvrde da se sva proročanstva temelje, svjesno ili nesvjesno, na složenoj teoriji vjerojatnosti".

Kad je u pitanju precizno proricanje budućih događaja, onda treba reći da je na temelju dosadašnjih znanstvenih dokaza ono tako rijetko da se čini gotovo nemogućim. Pored svega toga, možemo se složiti s tvrdnjom da smo sposobni povremeno, barem načas, vidjeti neke nepotpune nagovještaje onoga što je pred nama. Život bi nam bio nemoguć kad ne bismo imali nikakvog pojma o svojoj budućnosti, o onome što će nas "zadesiti", što će nam se dogoditi. S druge strane, još je jasnije da bi nam život bio zastrašujući, a možda i nepodnošljiv kad bismo mogli točno znati svoju budućnost. Prema tome, htio to čovjek prihvatiti ili ne, on je ipak "osuđen" da živi u vjeri. U tome je ujedno i njegova sreća. Čovjek koji istinski, svojevrijem vjeruje, ne mora se bojati budućnosti, jer "sila koja pobjeđuje ovaj svijet jest vjera naša", kaže sv. Ivan apostol (1 Iv 5,4).

AKTIVIRANJE MAGIJSKE SVIJESTI I LAKOVJERNOST

Osobe koje si umišljaju da mogu točno pogoditi što će se dogoditi u budućnosti kao i sve one lakovjerne osobe koje im nekritički vjeruju, žrtve su vlastite magijske svijesti koja se u njima aktivira, a da toga često nisu ni svjesne. Da se to lakše shvati, analizirat ću ukratko razvoj i utjecaj magijske svijesti u čovjeku.

Za vrijeme nekoliko tjedana nakon rođenja, ni jedno dijete

nije sposobno razlikovati sebe od majke. Ono tad živi u takozvanoj simbiozi s majkom. To je za dijete normalno, jer u toj dobi dijete je nesposobno razlikovati objekte, njegov ja ne doživljava sebe kao subjekt. Ta simbiotska veza traje oko godinu dana. Krajem prve godine dijete je već uspostavilo odijeljeni identitet, razrješujući simbiotsku vezu ali nastavlja osjećati privrženost (navezanost) na svoje drage (roditelje, braću, sestre i otale osobe značajne za njega).

U toj prvoj godini života prevladava kod djeteta primarni proces mišljenja u kojem se očekuje neposredno zadovoljenje, i dijete će halucinirati (sebi u mašti predstavljati) željene objekte, ako oni nisu stvarno prisutni.

Dok je dijete povezano s majkom u simbiotskoj vezi, ono u svojoj svijesti koja se počinje sve više artikulirati, doživljava sebe kao nešto jedno s majkom, tako da sve ono što majka čini, dijete misli da ona to čini jer ono tako to hoće. Drugim riječima u svijesti djeteta prevladava primarni proces razmišljanja koji zahtijeva neposredno zadovoljenje svih želja i potreba. Tako se razvije magijska svijest prema kojoj dijete "misli", bolje reći afektivno doživljava, da ono može određivati sudbinu svijeta: što dijete poželi, to majka odmah i učini. Kasnije, izlaskom iz simbioze s majkom i usvajajući sekundarni proces mišljenja koji se ravna prema stvarnosti, a ne prema željama, dijete doživi tjeskobu pri pomisli da se mora odreći svoje magijske svijesti i da mora prihvatiti stvarnost onakvu kakva jest, a ne kakvu bi on želio imati. Ta je spoznaja za njega bolna i on tada svoju magijsku svijest, svoj primarni proces razmišljanja duboko potisne u podsvijest koja se ravna po razumskim i logičkim principima stvarnosti.

Međutim potisnuta magijska svijest nije iščezla iz dječje psihe nego je ostala u skrivenim dubinama duše da bi se opet aktivirala u snovima, fantazijama, željama. Potisnuta magijska svijest posebno se lako aktivira u kriznim i stresnim situacijama života, odnosno onda kad su zahtjevi okoline za osobu preveliki, kad joj se život učini preteškim, tada na scenu stupa čovjekova podsvijest da mu na svoj način pomogne. A magijska svijest pomaže tako da motivira osobu da povjeruje u čarobni štapić koji rješava sve probleme. Drugim riječima osoba u takvom stanju regresije vrlo lako izgubi racionalnu kritičnost i počne vjerovati u magičnu moć stvari i nekih osoba koje mogu promijeniti njeno teško stanje, koje mogu čudesno ukloniti svaki problem, izliječiti svaku bolest, ostvariti svaku želju. Aktivirala se tako magijska svijest i primarni proces razmišljanja iz prve godine života. U takvom stanju osoba vjeruje u sve ono što joj se sviđa, olako prihvaća kao istinito sve ono što bi željela da joj se ostvari u životu. Međutim, kako u stvarnosti nema čarobnog štapića, osoba će se prije ili kasnije morati gorko razočarati.

Članak Mije Nikića objavljen u Glasu koncila/
(nastavit će se)

Zagreb

"ZAGREBAČKI BISKUPI I NADBISKUPI"

Sredinom studenoga prošle godine u dvorani "Vijenac" na Kaptolu svečano je predstavljena monografija "Zagrebački biskupi i nadbiskupi". Ovo značajno djelo objavljeno je povodom devet stoljeća postojanja Zagrebačke nadbiskupije. Monografija je djelo istaknutih crkvenih povjesničara.

Na svečanoj promociji bili su prisutni kardinal Kuharić, apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Giulio Einaudi, biskup Jezerinac i mnogi drugi značajni kulturni i javni radnici. Monografiju su predstavili njen glavni urednik dr. Franko Mirošević, dr. Dragutin Maderić i dr. Juraj Kolarić.

Ovo djelo obuhvaća u sažetim iskazima najznačajnije događaje i sve biskupe i nadbiskupe u proteklih devet stoljeća postojanja Zagrebačke nadbiskupije. Tako je ovo djelo značajan doprinos crkvenoj i narodnoj povijesti.

Split

KAMO IDEŠ, SPLITE?

Humanitarna zajednica "Susret", što je vodi časna sestra Bernardica, i Udruga roditelja ovisnika o drogama organizirali su u nedjelju 12. studenoga prvi mimohod i misu zadušnicu za splitske djevojke i mladiće koji su umrli od posljedica konzumiranja droge i drugih opojnih supstancija.

Nekoliko stotina ljudi hodalo je u mimohodu za transparentom s natpisom "Kamo ideš, Split?" od zgrade splitskog Poglavarstva do konkatedralne crkve sv. Petra upozoravajući tako na veliku pošast ovisnosti o drogama u Splitu, koja je samo u 1995. godini odnijela 18 mladih života. Misu zadušnicu u splitskoj konkatedrali služio je pomoćni splitsko-makarski biskup mons. Marin Barišić.

Ove godine u Splitu će se održati nacionalni susret katoličke mladeži 08. i 09. lipnja. Vjerovati je da će ovaj događaj u mnogome utjecati na poboljšanje gore navedene situacije među mladima.

/G.K./

Vatikan

DIPLOMATSKI ODNOSI IZMEĐU MAKEDONIJE I VATIKANA

Sredinom studenog prošle godine papa Ivan Pavao II. primio je makedonskog veleposlanika pri Svetoj Stolici Dimitra Mirčeva. Tom prilikom makedonski veleposlanik predao je Papi vjerodajnice. Veleposlanik Mirčev prisjetio se riječi Svetoga Oca: "Vaša zemlja je neprestano u mom srcu i mojim molitvama. Neka vaša zemlja bude zauvijek blagoslovljena blagostanjem i napretkom". Te riječi Papa je izrekao prilikom službenog posjeta predsjednika Republike Makedonije Kire Gligorova Svetoj Stolici. Veleposlanik Mirčev zahvalio je Papi na potpori koju daje da bi Makedonija uživala ugled u svijetu.

Papa je veleposlaniku Mirčevu predao pismeno dobrodošlicu i izrazio je svoje zadovoljstvo glede razumijevanja među vjerskim zajednicama u Makedoniji.

Dubrovnik

ZASJEDANJE VIJEĆA EUROPSKIH KONFERENCIJA O MIGRANTIMA

U Dubrovniku je od 23. do 27. studenoga zasjedalo Vijeće biskupskih konferencija Europe. Tema ovog susreta bila je "Nasilje prema migrantima u Europi". Na skupu je bilo prisutno oko 50 članova. Bilo je predstavnika 20 zemalja. Najzastupljenije su bile zemlje iz istočne Europe. Skupu su bili prisutni sarajevski kardinal Vinko Puljić i provincijal bosanskih franjevaca fra Petar Anđelović. Oni su jasno prikazali situaciju u Bosni. Na susretu je naglašeno kako se malo razmišlja i govori o obliku nasilja koje potječe iz ravnodušnosti prema osobama koje se nalaze na rubu društva. Takvim postupcima društvo postaje netolerantno i egoistično. Danas u svijetu ima oko 50 milijuna izbjeglica, a od toga je 2/3 prognanika. U nedjelju 26. studenoga sudionici ovog susreta imali su koncelebriranu misu u dubrovačkoj katedrali.

Vatikan

PAPA ZAHVALJUJE BOGU ZA POSTIGNUTO

U srijedu 22. studenoga za vrijeme svojega redovitoga susreta s hodočasnici u Vatikanu, Papa je izrazio svoju radost i zadovoljstvo za dogovor o miru u Bosni i Hercegovini. Papa je javno čestitao svim pregovaračima na pokazanoj ustrajnosti. Bitan je konačni rezultat pregovora, a to je mir. Mirovni sporazum tek je početak ostvarivanja dugotrajnih rezultata. Papa je zaključio riječima: "Neka Bog blagoslovi mirotvorce koje sam Isus naziva 'sinovima Božjim'." Papa je pozvao sve vjernike na ustrajnu molitvu za ostvarenje potpunog mira u jugoistočnoj Europi.

zum tek je početak ostvarivanja dugotrajnih rezultata. Papa je zaključio riječima: "Neka Bog blagoslovi mirotvorce koje sam Isus naziva 'sinovima Božjim'." Papa je pozvao sve vjernike na ustrajnu molitvu za ostvarenje potpunog mira u jugoistočnoj Europi.

Zagreb

OKRUGLI STOL O II. VATIKANSKOM KONCILU

Prošle godine na blagdan Bezgrešnog začeća Bl. Dj. Marije navršena je 30. obljetnica svečanog završetka II. vatikanskog koncila. Ovaj događaj u životu Crkve ima najistaknutije mjesto. Tim povodom upriličen je u prostorijama "Glasa koncila" okrugli stol. U radu okruglog stola su-

djelovali su: akademik dr. o. Tomislav Šagi-Bunić, dr. o. Bonaventura Duda, Živko Kustić, dr. Marijan Jurčević, dr. Nedjeljko Ante Ančić, s. Ines Kezić, dr. Stjepan Kušar, prof. Željko Mardešić, dr. Josip Ladika i Ivan Miklenić.

Sudionici okruglog stola iznijeli su osobno doživljavanje najvažnijih novosti koje je donio Koncil. Pokušalo se odgovoriti na pitanje kako poruku Koncila prenijeti u našu konkretnu crkvenu i društvenu situaciju. Na ova važna pitanja pokušali su odgovoriti svi sudionici razgovora. Crkva uvijek ima riječ nade i ona je mora na odgovarajući način prenijeti suvremenom čovjeku. Čovjek današnjice vapi za Bogom i njegovim vrijednostima. Crkva na našim prostorima našla se u kratkom razdoblju u posve novim okolnostima. Postavlja se pred nas zadaća da što bolje odgovorimo zahtjevima današnjice.

Vatikan

PRAVO DJECE NA MIR

Papa je u svojoj homiliji na prvi dan Nove godine pozvao sav svijet da se zauzme kako bi djeca uživala plodove pravoga mira. Moramo se svi truditi da mir zavlada u nama, među nama i na svim razinama društvenog življenja. Današnje društvo snosi veliku odgovornost prema mladim naraštajima. Djeca, da bi se razvila u zdrave i zrele osobe, moraju rasti u miru. Zato im se mora osigurati mirna budućnost.

Crkva, zajedno s Međunarodnom zajednicom naroda slavila je na Novu godinu 29. međunarodni dan mira.

Sarajevo

SVIJEĆA MIRA U SARAJEVU

Prije skoro dvije godine papa Ivan Pavao II. u veljači je u vatikanskoj bazilici sv. Petra upalio svijeću mira. Ova svijeća kasnije je u pratnji visoke delegacije talijanske biskupske konferencije nošena u Nazaret. Svijeća je 9. prosinca 1994. godine svečano donešena u poznato marijansko svetište, u Loreto. Toga dana u Loretu je svečano započela proslava 700. obljetnice svetišta. Svijeća mira svečano je prvoga dana Nove godine prenešena iz Loreta u Rim. Iz Rima svijeća je prenešena u Sarajevo pod svečanom pratnjom najviše delegacije biskupske konferencije Italije.

Ova svijeća simbol je mira za koji se moli čitav svijet. Tako ova svijeća mira do daljnjega ostaje u Sarajevu kao znak pažnje za napaćene narode Bosne i Hercegovine.

Priredio: Franjo Ivanković

*Kršćanstvo nije izmislilo križ,
već odvažnost da ga se nosi.
A to je vrlo različito.*

R. Plus

Novi Sad

Promocija knjige

Protosindel dr. Stefan Čakić poznati je ekumenski radnik i revni svećenik Srpske Pravoslavne crkve u Novom Sadu. Gospodin Čakić do sada je objelodanio mnogo vrijednih knjiga. On smatra svojom najdražom knjigom objelodanjene memoare pod naslovom "Istina i o mome životu i radu".

Doktor Stefan Čakić rođen je u Novom Sadu 1923. godine. Gimnaziju je završio u Sremskim Karlovcima 1941. godine. Četiri godine proveo je u logoru kraj Beča. Poslije rata završio je Teološki fakultet u Beogradu i iste godine se zamonašio. Predavao je na bogosloviji u Prizrenu da bi kasnije 13 godina bio nastojnik manastira Krušedola. Postdiplomski studij iz teologije završio je u Beču a doktorat je obranio na Teološkom fakultetu u Zagrebu. Otac Čakić danas živi kao umirovljeni svećenik u Novom Sadu i vodi brigu o kapeli na Aljmaškom groblju.

Svečana promocija memoara dr. Čakića bila je u Muzeju Vojvodine u Novom Sadu 20. prosinca 1995. godine. O svome životnom putu i zauzetom ekumenskom djelovanju govorio je sam autor. Na promociji, pored ostalih uzvanika bili su prisutni i svećenici rimokatoličke i grkokatoličke Crkve što je autoru bilo izuzetno drago.

Na promociji je bilo riječi o vrlo pozitivnom iskustvu doktora Čakića koje je on doživljavao u susretu s katolicima u Austriji i Zagrebu. Vrlo pohvalno govorio je o redovnicima kod kojih je stanovao niz godina u Beču i o redovnicama u Grazu.

U drugom dijelu knjige objelodanjeno je mnoštvo faksimila između kojih valja istaknuti pisma kardinala Šepera, Kuharića i Königa.

U ovim vremenima kada je sve manje ekumenskog raspoloženja među ljudima, vjerujemo da će ova knjiga doprinijeti istinskom i pravom zajedništvu među katolicima i pravoslavnima.

F.I.

Novi Sad

Ekumenska molitva

U novosadskoj sinagogi upriličena je svečana ekumenska molitva povodom potpisivanja mirovnog sporazuma u Daytonu. Svečana molitva održana je 20. prosinca s početkom u 17 sati. Na molitvi je bilo prisutno nekoliko stotina sudionika. Molitvu je organizirala Ekumenska humanitarna služba iz Novog Sada. Molitvu su predvodili predstavnici svih vjerskih zajednica Novoga Sada.

Molitva je trajala puna dva sata. Svaka vjerska zajednica na svoj originalan način ispunila je određeno vrijeme.

Žalosno je što Katoličku crkvu nije zastupao svećenik nego kantor, dok su sve ostale vjerske zajednice zastupali svećenici. Kantor je pozdravio skup i uputio molitvu samo na mađarskom jeziku.

Među sudionicima ekumenske molitve bio je lijep broj katolika.

Ovakve molitve održavaju se u Novom Sadu za vrijeme rata na našim prostorima. Vjerujemo da je do mirnog rješenja sukoba došlo i posredstvom molitelja ovoga grada.

F.I.

KONCERTI ZBORA HKPD "MATIJA GUBEC"

Zbor HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta ovog Božića održao je dva koncerta.

U organizaciji hrvatske manjinske samouprave i regionalne organizacije Saveza Hrvata u Baji u Madarskoj, zbor je 29.12. 1995. godine u Narodnom domu za manjine u Baji održao Božićni koncert. Na programu su bile hrvatske božićne pjesme u obradi Pere Ištvančića kao i prigodna djela svjetski poznatih skladatelja. Zbor su pratili Marina Pečerić i Darko Tikvicki na flautama i Mihaela Ostrogonac na orguljama. Zborom je ravnala Nela Skenderović.

Drugi Božićni koncert upriličen je 7. siječnja 1996. godine u župnoj crkvi u Bikovu, selu kraj Subotice. Na poziv mjesnog župnika Julija Bašića zbor je pjevao božićne pjesme pod misom, a nakon toga održao koncert.

Srdačnost kojom je publika prihvatila zbor razumljiva je, jer je za 75 godina, koliko crkva u Bikovu postoji, ovo bio prvi koncert nekog zbora priredjen u Bikovu.

Marija S.

TRADICIONALNI BOŽIĆNI KONCERT ZBORA "ALBE VIDAKOVIĆ"

U velikoj vijećnici gradske kuće 28.12. 1995. godine održan je tradicionalni Božićni koncert katedralnog zbora "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić. Ovog puta i mali dječji glasovi svojom radosnom pjesmom uvećali su božićno veselje prenoseći mnogobrojnoj publici poruku mira i ljubavi kao najljepši božićni dar.

Zdenka

STUDENTSKI ZBOR PONOVO S NAMA

Akademski zbor "Iuventus Mariatheresiopolis" 4. siječnja 1996. godine održao je koncert u subotičkoj katedrali. Izvođači božićne pjesme iz cijeloga svijeta i djela Puccinija, Bacha i Grubera, i ove godine zbor je oduševio subotičku publiku koja je znala dugotrajnim aplauzom nagraditi izvođače. Zbor od dvadesetak pjevača pjevao je pod ravnanjem dirigenta Alena Kopunovića Legetina, a kao solisti nastupili su Gordana Kostić, Saša Štulić, Petar Kopunović Legetin i Dragana Knežević, gošća iz Šibenika. Zbor su pratili Molnar Krisztina - flauta, Kiss Gabor - violina i Kalmar Timea - violončelo.

Zdenka

Subotica - Sv. Rok

PRIREDBA PRIJE POLNOĆKE

Ove je godine Božić dočekan nešto ranije u crkvi Sv. Roka jer su djeca pola sata prije polnoćke imala muzički program koji će mnogima ostati u sjećanju. Bilo je tu pastira u bundama, zvijezdica koje su pjesmom najavile Isusovo rođenje (na slici), ali i onih koji su najvažniji - Marija i Josip pred kipom malog Isusa. Muzička pratnja povjerena je mladim župskim muzičarima.

Program je s djecom uvježbala č. s. Silvana Milan. Sv. misa je okupila mnoštvo vjernika koji su žrtvovali svoj san da bi mogli u zajednici dočekati rođenje Spasitelja. Na kraju mise najviše su se obradovala djeca jer je za njih bilo pripremljeno oko 200 skromnih paketića.

K.Čeliković

Odžaci

BOŽIĆ PROSLAVLJEN U MOLITVI I RADOSTI

Kao i svake godine, u odžačkoj župi pripreme za Božić počele su u Adventu. I pored hladnih jutara i klizavih trotoara, vjernici su se svakog jutra okupljali na misu zornicu i duhovno se pripremali za Božić, blagdan ljubavi, mira i radosti. U utorak 19. prosinca održana je velika predbožićna ispovijed u prisustvu više svećenika iz okolnih župa. Toga dana došao je povećani broj vjernika s jednom istom željom i namjerom - ispovijediti se i čistog srca dočekati rođenje Isusa.

Polnoćnica je protekla svečano u prisustvu velikog broja vjernika i mladih koji su došli vidjeti i slaviti dolazak Isusov. Ovo slavlje uzveličali su svojim prisustvom odžački paroh Goran Artukov i gradonačelnica Odžaka Dragana Zlatanović - Pešić. Svetu misu je vodio župnik Jakob Pfeifer. Poslije čitanja svetog evanđelja na četiri jezika, župnik je u svojoj propovijedi istaknuo da se trebamo radovati dolasku Isusa na svijet. Trebamo se međusobno takmičiti tko će biti bolji u ljubavi, poštenju, međusobnom razumijevanju. Naglasio je da jedni druge moramo pomagati, uzdizati a ne potiskivati ili napuštati. Da bi u tome uspjeli, moramo moliti maloga Isusa da nam da blagoslov i snage da u tome ustrajemo. Na kraju, župnik je svima čestitao Božić i dolazeće blagdane, a najmladima su podijeljeni prigodni božićni pokloni. Svi prisutni na kraju svete mise imali su prilike vidjeti Betlehem i maloga Isusa u jaslicama koga su napravili naši mali vjeroučenici.

Stevan Savić, ministrant

Srijemska Mitrovica

BOŽIĆNA AKADEMIJA

U subotu 30.12. 1995. godine u župnoj crkvi sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici održana je Božićna akademija. Ova akademija pripremljena je na inicijativu župnika, preč. Josipa Matanovića i uz veliku pomoć svih mladih, a posebno Davora Juričića i Darka Tot. Program je privukao veliki broj župljana svih uzrasta. Meditacije, koje su pisali sami župljani, dječje pjesme i recitali, kao i pjesme župnog zbora učinili su program zaista bogatim. Djeca su u svom recitalu slavila poniznost u kojoj treba čekati Spasitelja. Starija grupa djece pjevala je o Božiću na melodiju Bethovenove "Ode radosti". Zbor "Sv. Cecilije", koji je gostovao i u Subotici u župi Marije Majke Crkve, u sastavu od tridesetak članova dao je svoj doprinos zbornim i solo pjevanjem. Meni je najimpresivnija točka bila meditacija "Božićna noć" koju je izvela grupa mladih. Govorili su kako jedne hladne božićne noći Bog dolazi u Srijemsku Mitrovicu i kako ga narod dočekuje. Sve ovo je sviranjem na orguljama "protkao" prof. Đuro Rajković, gost iz Novog Sada.

Vesna Ivanković

Subotica

NEK SE ZNADE DA BUNJEVAC ŽIVI...

U maglovitoj i hladnoj večeri 15.12. 1995. godine u 19,30 sati u srcu našeg voljenog grada u velikoj vijećnici Gradske kuće, uz prisutnost mnogobrojnih simpatizera održana je svečana akademija "Bunjevačke matice".

Na početku ove akademije, koja je označila osnivanje i početak rada ove nove kulturno-prosvjetne ustanove, prisutne je pozdravila Viktorija Grunčić, predsjednica Matice. Među gostima na ovoj svečanoj akademiji bili su dr. Zvonimir Marković, predstojnik Ureda Vlade R. Hrvatske u Beogradu i dr. Ivo Kujundžić, savjetnik u tom uredu. Od strane subotičke samouprave bio je dr. Imre Kern, predsjednik Izvršnog odbora Općine i dopredsjednica grada g-da Stanka Kujundžić, te predstavnici kulturnih i političkih organizacija u Subotici.

Govoreći o zadacima i ciljevima Bunjevačke matice, Viktorija Grunčić je opisala povijest Matice subotičke koju je osnovao biskup Lajčo Budanović 1933. godine a svečanost osnivanja bila je 14. siječnja 1934. godine u njejoj zgradi (današnji kino "Zvezda"). Plodan kulturno-prosvjetni rad Matice subotičke između dva rata odvijao se pod predsjedništvom župnika Sv. Roka, prisvitlog Blaška Rajića, i uz duhovnu i financijsku pomoć biskupa Lajče Budanovića. Za vrijeme rata i u poratno vrijeme rad postaje nemoguć iz dobro nam znanih razloga, te rad Matice prestaje 1947. godine.

Bunjevačka matica, koja je osnovana na Osnivačkoj skupštini 6. rujna 1995. godine, želi nastaviti tradiciju tj. sve djelatnosti stare Matice subotičke u razvijanju i njegovanju kulturnih i duhovnih vrijednosti bunjevačkih Hrvata, čuvajući njihovu nacionalnu samobitnost.

Poslije izlaganja predsjednice uslijedio je bogat kulturno-umjetnički program. Pjevanjem katedralnog zbora "Albe Vidaković" pod ravnanjem sjajne s. Mirjam Pandžić mnoga su srca usplamtjela slušajući predivne pjesme iz naše zlatne kulturne riznice. Subotički tamburaški orkestar pod ravnanjem Stipana Jaramazovića probudio je uspomene naših didova spletom "Ej, zora zori, s kerskog tornja zvoni". Recitatorska sekcija HKC "Bunjevačko kolo" dala je svoj doprinos recitiranjem pjesama Alekse Kokića, Jakova Kopilovića, Kate Ivanković i Viktorije Grunčić.

Uz skromni Agape nastavili smo druženje u predvorju velike vijećnice Gradske kuće.

B.G. i I.S.

Tavankut

IZLOŽBA DJEČJIH RADOVA OD SLAME

U vjeronaučnoj dvorani u Tavankutu, 16. prosinca 1995. god. otvorena je izložba dječjih radova u tehnici slame. Najmlađi članovi slamarske sekcije HKPD "Matija Gubec" pod vodstvom g-dice Jozefine Skenderović stječu prva znanja i iskustva u tehnici izrade predmeta ili slika od slame u čemu su već naše poznate slamarke dosegle razinu umjetnosti. Radovi se uglavnom sastoje od božićnih čestitki i drugih predmeta primjerenih njihovoj dobi.

Izložbu je otvorio zbor HKPD "Matija Gubec" skladbama "Zemljo moja" Pere Gotovca i "Blagoslovljena ova zemlja" Milana Asića.

Nakon toga je vlč. Lazar Ivan Krmpotić održao vrlo nadahnuti i vizionarskim zanosom protkani govor. Malobrojnim posjetiteljima i malim slamarima govorio je o samim počecima, o prvim radovima koji su bili trodimenzionalni predmeti (tek kasnije su nastale dvodimenzionalne slike) te o proročkom duhu biskupa Budanovića koji je, vidjevši prve radove djevojaka, predskazao njihovu umjetničku budućnost. Spomenuo je velika imena slamarske umjetnosti i podsjetio da se jedan rad od slame - trostruka kruna - tijara, nalazi kod Pape.

Na kraju govora izrazio je želju i nađu da će mladi slamari ustrajati na putu rada sa slamom i da će se svrstati u novu generaciju umjetnika umjetnosti kojom se bunjevačka grana hrvatskog naroda, jedina na svijetu, na ovaj način bavi.

N.S.

Subotica - Sv. Rok

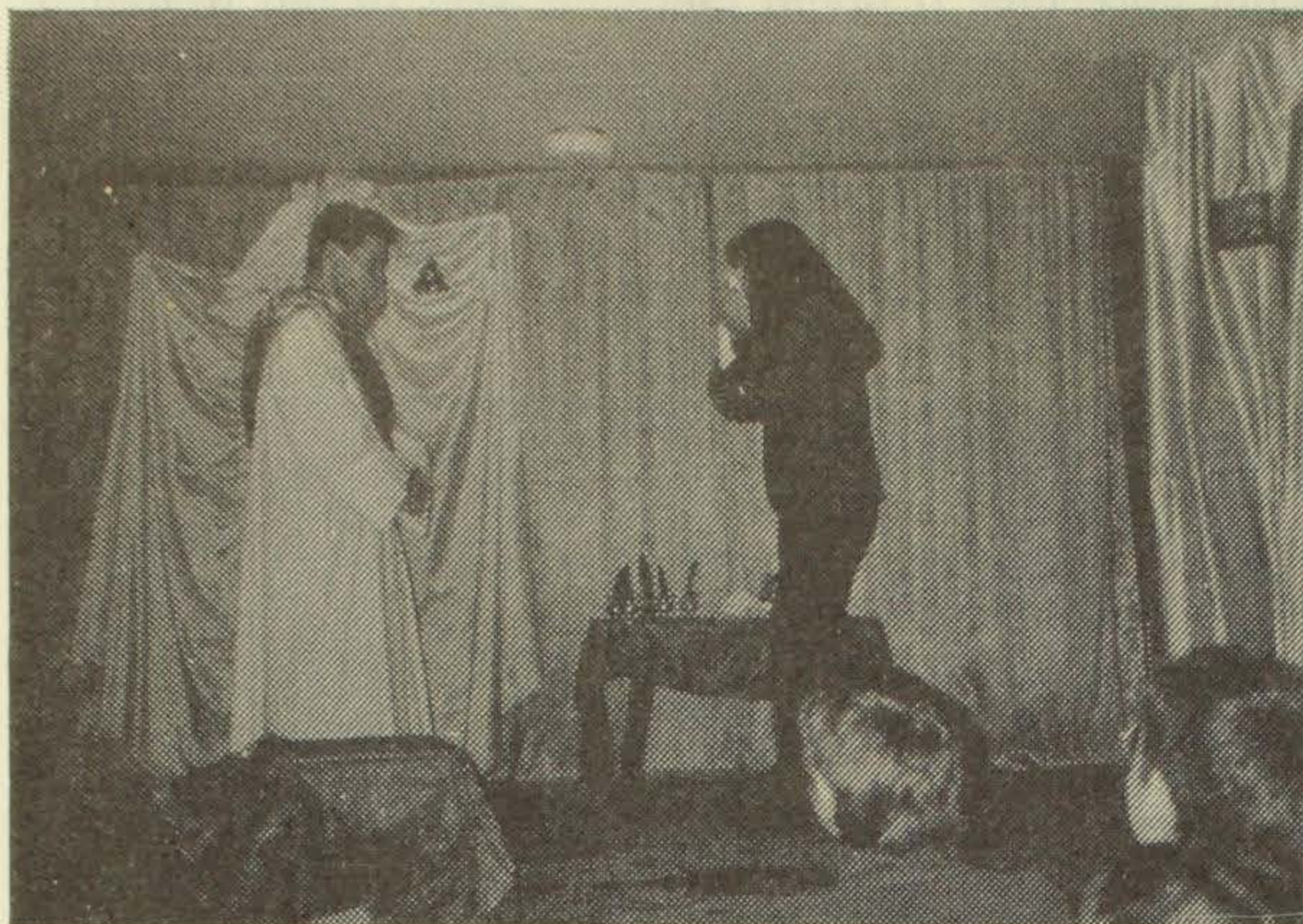
PROSLAVA MATERICA

I ove je godine vjeronaučna dvorana bila pretijesna za sve one koji su željeli vidjeti već tradicionalnu priredbu povodom Materica. Oko mjesec dana trajale su pripreme djece i mladih pod budnim okom č. s. Silvine.

Iskusna glumačka ekipa župe Sv. Roka

Ovogodišnja predstava imala je mnogo malih i velikih izvodača. U prvom dijelu priredbe nastupili su najmlađi pjevači i recitatori, a pomogla im je i teta Đula Milodanović koja je napisala prigodne pjesme i u bunjevačkoj nošnji čestitarima podijelila jabuke.

Već uigrana glumačka ekipa izvela je igrokaz "Božje dijete", zatim skeč koji govori o raznim ljudskim temperamentima pred vratima raja i skeč "Šubara". Publiku je oduševio i mladi župski orkestar koji je svojim nastupom pokazao da ova župa zaista ima muzičare na koje može računati.

K. Čeliković

Tribine mladih

DOGAĐAJ BOŽIĆA

Posljednja Tribina mladih u 1995. godini bila je u nedjelju 10. prosinca (decembra). Predavanje na temu "Dogadaj Božića" održao je preč. Josip Pekanović, župnik i dekan somborski. Dogadaj Božića prikazao je tako što je opisao ulogu različitih osoba: Marije, Josipa, Elizabete, pastira, anđela...

Poslije tribine nastavljeno je druženje u HKC "Bunjevačko kolo". Mladi su se mogli zabaviti igrajući stolni tenis, slušajući muziku, a neki su imali sreće u tomboli i dobili prigodne nagrade. Bila je i jedna simpatična društvena igra "Pitanje-odgovor" u kojoj su sudjelovali svi i dobro se nasmijali šaljivim odgovorima.

Jasna

MISE MLADIH PRVIM PETKOM

I dalje ćemo moliti

Misa mladih za mir u prosincu bila je, kao i uvijek, prvog petka u kapeli Crne Gospe u franjevačkom samostanu. Ovaj put misa je bila posebno lijepa. Imali smo, naime, zbog potpisanoga mirovnog sporazuma u Daytonu veliki razlog za zahvaljivanje Bogu. Vjerujemo da je i naše ustrajno okupljanje na ovu misu mladih pridonijelo tom događaju. Misu je predvodio vič. Andrija Anišić. Odlučili smo moliti i dalje za mir, jer je dugi put "mira" s papira do srca svakog čovjeka u ratom zahvaćenim područjima.

Osim ove nakane, misa prvim petkom dobila je još jednu: Svakog prvog petka mladi iz čitave Europe mole jedni za druge. To je rečeno predstavnicima naše biskupije na Forumu mladih, a na nama je da i to srcem i dušom prihvatimo i ostvarimo u svojim vjeronaučnim zajednicama mladih. Vjerujemo da će i ta uzajamna molitva uroditi divnim plodovima, prije svega za nas mlade, ali i za cijelu Crkvu i čitavu Europu.

Vesna

Mladi za mir

Misu mladih za mir u mjesecu siječnju organizirala je vjeronaučna zajednica mladih katedralne župe, a predvodio ju je preč. Stjepan Beretić. U svojoj propovijedi veoma lijepo je govorio o ljubavi: da umjesto da mislimo o tome kakve koristi mi imamo od svoje ili tuđe ljubavi, mislimo o tome kakve koristi naši bližnji (roditelji, braća, sestre i drugi) imaju od naše ljubavi. Propovijed je bila popraćena Papinim riječima koje nam je preč. Beretić pročitao iz knjige "Prijeći prag nade".

Jasna C.

Poljska

SUSRET MLADIH U VROCLAVU

Grupa mladih Subotičana je Novu, 1996. godinu dočekala u Poljskoj, i to na potpuno drugačiji način nego inače. Od 28. prosinca do 1. siječnja 75000 mladih ugošćeno je u gradu Vroclavu na 18. Europskom susretu mladih što su ga pripremili braća iz Taizéa. Trideset troje Subotičana zajedno s mladima iz Zrenjanina, Novog Sada i Beograda krenulo je 27.12. oko 18 sati autobusom iz Tompe. Putovanje je trajalo 24 sata zbog čekanja na slovačkim granicama. Bili smo smješteni u obiteljima. Tako smo se mogli uvjeriti kako su Poljaci divni ljudi. Kao i u Taizéu, i ovdje su bile zajedničke molitve, ali u župnim crkvama, jer dovoljno velikog prostora za sve nas nije bilo. Podijeljeni u grupe, razgovarali smo o budućnosti svoje zemlje, buduće obitelji. U tom razgovoru očitovale se različitost pojedinih naroda. Sve to nimalo nije narušilo naše zajedništvo u molitvi i na samom "dočeku".

Ovaj "doček" bio je zaista nešto posebno: od 23 do 24 sata bila je molitva u župnoj crkvi, a zatim mala proslava u crkvi uz nacionalne plesove pojedinih naroda prisutnih na susretu.

Pitala sam prijateljicu Oliveru kako je ona sve doživjela i rekla mi je: "Iako je bila strašna zima (- 15 stupnjeva danju), vrijedjelo je otići i doživjeti sve to". Znam na što je mislila - i meni je molitva u crkvi, a posebno u šatoru (kao u Taizéu) ispunila dušu do najvećih dubina tolikom milošću kakvu ja u potpunosti i ne shvaćam. Na Novu godinu, oko 23,30 krenuli smo nazad, već spremni na dug i težak put ali s Božjim blagoslovom. Pošto smo saznali da se slijedeći "Doček" planira ili u Londonu ili u Barceloni, mnoštvu novih prijatelja obećali smo: "Vidimo se opet".

Jasmina Kujundžić

*Samo danas: učinit ću dobro djelo
a da to nikome ne kažem.*

Papa Ivan XXIII.

IMA LI BUDUĆNOST KATOLIČKI TISAK?

U svim krajevima svijeta katolički tisak trpi slične probleme: opći pad prodaje i nesigurna financijska sredstva.

Izdavači se nalaze između dvije vatre: profesionalne nužde da se osigura kvalitetni žurnalizam i očekivanja službene Crkve da se izbjegnu kontroverzije, otvorene diskusije i debate zbog lojalnosti. Zbog toga se postavlja pitanje:

ŠTO KATOLIČKI TISAK ČINI KVALITETNIM?

1. To je **raznolikost** katoličkih i crkvenih **novosti**, dobrih i loših, lokalnih i svjetskih, župnih i globalnih.

2. Katolički tisak mora nadopunjavati ono što nedostaje u svjetovnom tisku: **autentični** i na etičkoj osnovi bazirani **komentari o javnim pitanjima**. Ankete govore: "Novinarski standardi nikada nisu bili niži i novinarska etika nikad zamagljenija... javni mediji nikad pod većom opasnošću raznih manipulacija. U svijetu zvuka i elektronskih slika koje se vrte pred našim očima, tiskana riječ se potiskuje. Ali ona još uvijek privlači kao sredstvo refleksije koje još uvijek može mnoštvo ljudi zaokupiti na sebi svojstven način kako bi mogli sudjelovati i podijeliti mišljenje s drugim ljudima." Jedna rezonantna vjerska štampa veoma je potrebna da ispuni "vakuum" koji je napravila svjetovna štampa. Vjerske novine mogu i moraju pružiti kršćanski izazov vremenu, kritiku i debate te iznijeti relevantne sadržaje kršćanskog nauka.

3. Maštovito planirane novine omogućuju još nešto - što se ne može baš definirati - **hranjive vrijednosti vizualnih, poetskih i narativnih simbolizama, mudrosnih poslovice i aforizama**, koje probuđuju tradiciju mudrosti i istine - duge više tisuća godina! Na taj način novine služe onom što se zove "tajnom umijeća".

4. Vjerski tisak omogućuje i osigurava jedinstveni **forum za debate**. On ne izvještava samo što se događa unutar Crkve, nego govori i Crkvi što se događa u svijetu! To je, dakle, dvosmjerni proces. Dobre novine se obogaćuju debatama! Korespondentska rubrika se dobro čita kad se dva ili više mišljenja susretnu na jednom mjestu!

5. Katoličke novine trebaju osigurati **tribinu za laičko mišljenje**. To je osobito važno kad je propovjedaonica rezervirana klericima! U sadašnjoj crkvenoj klimi taj glas je često samo ženskoga roda i zbog toga ove novine trebaju nadoknaditi dugotrajnu nepravdu u izgradnji crkvenih zajednica.

6. Katolički tisak služi da se usredotočimo i na naš **katolički identitet**. To nikako ne znači da on treba biti uskogrudan a još manje ekstreman. Katolički list treba pomoći ljudima da jasno razlikuju svjetlo od magle!

7. Katolički tisak može također osigurati jedan "sigurnosni ventil" za nesuglasje! To je pak moguće ako ovaj tisak nije strogo kontroliran i cenzuriran.

8. List treba biti i **privlačan**. Ima mnogo načina da to postane: svježije i aktualne **reportaže** sa svih strana svijeta, **interesantni odlomci tekstova**, **prilozi o značajnim ljudima i događajima**, **ilustracije i šale**, te specijalne rubrike korisne za život ljudi. Napose je važan **atraktivni vizualni dizajn**, koji čitanje čini uživanjem a ne nekim domaćim zadatkom!

DA LI JE SVE TO SAMO JEDNA PUKA ŽELJA?

Jedan od glavnih imperativa je uredivačka neovisnost! Ako te nema, uredivačka politika će držati da joj je glavni cilj očuvanje statusa kvo! Urednik mora biti odgovoran onima koji će inzistirati da se omogući valjana duhovna hrana za čitatelje - kako je gore naznačeno!

Preveo: Antun Miloš, Žednik
(The Cath. Lesder, AUS)

Slaven Bačić:

POVELJE SLOBODNIH KRALJEVSKIH GRADOVA NOVOG SADA, SOMBORA I SUBOTICE (Subotica, 1995.)

Pojava nove knjige naših pisaca važan je događaj u kulturnom životu naše zajednice. To osobito treba istaći kada se nakon dugo vremena pojavi znanstveno djelo o povijesti slobodnih kraljevskih gradova u Bačkoj, a to su Novi Sad, Sombor i Subotica. Upravo je izašla iz tiska takva knjiga.

U povijesti ovih gradova dobijanje statusa slobodnog kraljevskog grada ima višestruki značaj, ali do sada je u našoj pravnoj povijesti tome davana nedovoljna pažnja i malo je učinjeno oko upoznavanja osnovnih izvornih dokumenata, t.j. povelja o proglašenju tih slobodnih kraljevskih gradova.

Zato je zasluga mr Slavena Bačića što nam je sve to pripremio uz znanstveno objašnjenje. Njegova knjiga ima tri uočljivo različita dijela.

Posebno je važan prvi dio knjige za najširi krug čitatelja koji žele upoznati opće povijesne prilike u kojima je naš narod živio u toku 18. stoljeća, kada su proglašeni slobodni kraljevski gradovi u Bač-Bodroškoj županiji (Novi Sad, Sombor i Subotica).

Prikazane su političke i društvene prilike koje se očituju u organizaciji vlasti i u administrativnom uređenju feudalnog društva. Sve to će čitatelj upoznati u prvom dijelu knjige pod općim naslovom: "Habsburške zemlje u XVIII stoljeću s naročitim osvrtom na Ugarsku", gdje su obrađena poglavlja: 1. Opšte prilike, 2. Organizacija vlasti, 3. Administrativno-teritorijalno ustrojstvo države, 4. Izvori mađarskog feudalnog prava, 5. Pojam i razvitak institucije slobodnog kraljevskog grada.

U mađarskom feudalnom sistemu "slobodni kraljevski gradovi" imali su posebne povlastice i svoj poseban status. Sve je to u ovoj knjizi precizno objašnjeno.

Drugi dio knjige je važan za sve one koji žele bolje upoznati našu pravnu povijest. Mr Slaven Bačić je opisao i protumačio povelje navedenih slobodnih kraljevskih gradova. U uvodnim poglavljima objašnjene su faze u postupku donošenja tih povelja.

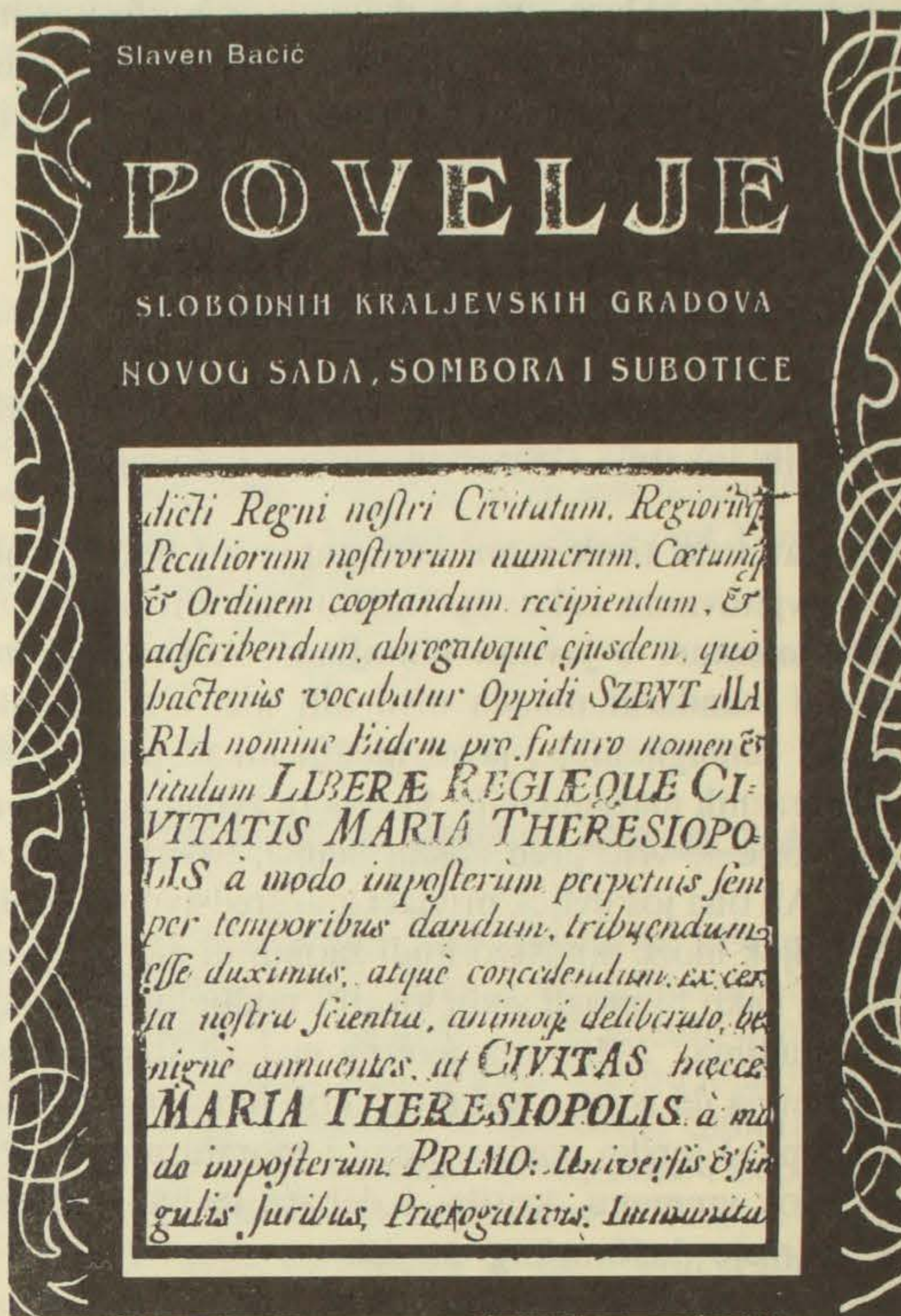
U prvoj fazi delegacija dotičnog grada iznijela je u Beču svoju molbu. Poslije utvrđivanja opravdanosti molbe, prešlo se na utvrđivanje povlastica i obaveza (isplata određene svote kao otkupnina). Na kraju te prve faze kraljica Marija Terezija je izdala naredbu o sastavljanju Povelje.

Te Povelje su imale svoj ustaljeni oblik i stil izražavanja. Poslije kraljevskih titula kraljice Marije Terezije navedene su zasluge građana toga grada, zatim povlastice i obaveze. Tekst završava potpisom kraljice i svjedoka.

Povelja slobodnog kraljevskog grada Novog Sada izdata je u Beču 1. februara 1748. god. s "dispozicijom": "Smatramo da naše Petrovaradinsko komorsko trgovište treba imenovati i načiniti našim slobodnim kraljevskim gradom i uvrstiti, primiti i upisati u broj, u krug i red ostalih slobodnih kraljevskih gradova našeg Kraljevstva Ugarskog, ukinuvši ime po kome se do sada zvalo Petrovaradinsko trgovište i šanac, a za buduće mu treba dati i dodeliti ime i naslov Neo-Plantá, mađarski Uj-Videgh, a nemački Ney-Satz. (u ovoj knjizi 34. str.)

Povelja slobodnog kraljevskog grada Sombora izdata je u Beču 17. februara 1749. godine, ali nije promijenjeno ime grada.

Povelja slobodnog kraljevskog grada Subotice izdata je u Beču 22. januara 1779. godine s "dispozicijom": "Smatramo da naše mesto Szent Maria treba uzdići, imenovati i načiniti slobodnim kraljevskim gradom našeg najdražeg Kraljevstva Ugarskog i uvrstiti, primiti i upisati u broj, u krug i red ostalih naših slobodnih kraljevskih gradova našeg rečenog Kraljevstva, ukinuvši mu dosadašnje ime trgovište Szent Maria, a za ubuduće treba dati i dodeliti, od sada i ubuduće, uvek i za večita vremena, ime i naslov slobodni kraljevski grad Maria Theresiopolis" (35. str.)

Otkupnina za Novi Sad iznosila je 80.000 rajnskih forinti, a za Sombor 150.000 forinti, a isplaćena je unaprijed u državnu blagajnu. Otkupnina za Suboticu bila je 266.666 forinti i 40 krajcara, što se trebalo uplatiti u roku od šest godina.

U povelji su navedene i pustare koje su dodijeljene gradu kao vlasništvo.

Somboru je dodijeljeno jedanaest pustara: Bukovac, Čičova, Gradina, Jovanovo selo, Šaponje, Bilić, Nenadić, Karankorija, Rančevo, Bračević, Piperoš (ova knjiga 54. str.).

Subotici je dodijeljeno dvanaest pustara: Čantavir, Verušić, Tompa, Ludoš, Zobnatica, Nagyfeny, Vamtelek, Đurđin, Bajmok, Tavankut, Šebešić, Kelebija i potok Jasenovac i Kireš i jezero Palić sa svojim pravim i starim medama i granicama (55. str.).

Treći dio knjige sadrži uporedne tekstove (latinsko - srpsko-hrvatski) izvornih povelja ova tri slobodna kraljevska grada u Bačkoj. To je velik doprinos našoj pravnoj povijesti.

U knjizi je tema znanstveno i svestrano obrađena, a popraćena je brojnim bilješkama i s opširnom bibliografijom o navedenim pitanjima. Zbog svega toga i zbog priloženih izvornih dokumenata, ovu knjigu mr Slavena Bačića toplo preporučujem svima koji se bave poviješću ili pravom, naročito prosvjetnim radnicima (nastavnicima povijesti). Nadam se da će svima koristiti.

Knjiga se može kupiti u Subotici, u knjižari "Napredak" br. 1 (kod Mirka), zatim u prodavaonici knjiga u katedrali i u crkvi Sv. Roka u Subotici.

Narudžbe prima: Uredništvo "Zvonika". Cijena je 30 ndin, a plaća se pouzećem.

Bela Gabrić

Piše: Roman Miz

RUSINI GRKOKATOLICI (II)

S NARODOM OD POČETKA

Upravo 1995. godine navršilo se 250 godina kako su prvi Rusini počeli naseljavati "donju zemlju ugarsku". Najprije su došli u mjesto koje se danas zove Ruski Krstur, nešto kasnije u Kucuru kraj Vrbasa, a zatim, iz ovih dvaju rasadnika i u druga mjesta u Bačkoj, Srijemu i Slavoniji. Sa sobom su, osim torbi i zavežljaja, donijeli svoj jezik, narodne običaje, stvaralački duh i svoju religiju - grkokatoličku. Upravo, samo kao takvi, kao grkokatolici, oni su se i mogli ovamo doseliti i smjestiti. U ugovoru o doseljenu Rusina u Kucuru, potpisanom 15. maja 1763. godine, a koji se čuva u Državnom arhivu Bač-Bodroške županije u Somboru, izričito je naglašeno da se mogu doseliti samo Rusini koji su stvarno unijati slobodne selidbe.

Nešto kasnije, kad je u Krsturu već bilo oko 200 obitelji, tu je osnovana grkokatolička parohija (župa). Bilo je to 1751. godine. Parohija u Kucuri osnovana je 1776. godine, ali bogoslužnja za domaće vjernike u tom su se selu služila već od 1765. godine. Ovih prvih 11 godina, od početka služenja do osnivanja parohije, zajednica grkokatolika u Kucuri imala je status samostalne kapelanije parohije u Krsturu.

Prvi svećenici koji su djelovali među grkokatoličkim Rusinima u Bačkoj bili su iz Mukačevske biskupije (eparhije), današnje Ukrajine. Ali, ove dvije parohije - Krstur i Kucura - što se tiče njihovog pravnog položaja, u početku su bile pod vlašću rimokatoličkog biskupa u Kaloči.

1777. godine osnovana je posebna biskupija za grkokatolike u sjevernoj Hrvatskoj, u Žumberku i u ovim dvjema u Bačkoj. Za njeno sjedište određen je grad Križevci i po njemu je biskupija dobila svoj naziv - Križevačka biskupija (Križevačka eparhija). A kako su Križevci na njenom zapadnom rubu, istovremeno je osnovan i Osječki vikarijat kao posebna administrativna jedinica u okvirima biskupije. U nadležnost tog Osječkog vikarijata potpadali su grkokatolici u Bačkoj, a kasnije u Srijemu i Slavoniji. Zbog nedostatka odgovarajućih gradova i zbog toga što u Osijeku nije bilo vikarnika grkokatolika, taj vikarijat nikada nije bio ostvaren onako kako je zamislio osnivač, i ipak, do polovice XX stoljeća jedan je svećenik bio nosilac naslova osječkog vikara.

Sa sigurnošću se može utvrditi da je prvi svećenik u Krsturu bio Mihajlo Keveždi. Došao je iz mjesta Mako u Čanadskoj župa-

niji i doveo sa sobom veću grupu Rusina. Došli su 1751. ili 1752. godine. Međutim, Keveždi je ubrzo razriješen dužnosti i mukačevski vladika (biskup) Manuel Oljšavski šalje u Krstur monaha (redovnika) Illariona, a nešto kasnije i Georgija Rosija. Tu su djelovali i Josif Kirda, Mihajlo Mučonski i drugi. U Kucuru je kao prvi stalni svećenik 1781. godine došao Luka Stašinski.

Prve crkve, u Krsturu i Kucuri, bile su skromne. U Krsturu su crkvu sagradili 1753. godine. Bila je primitivne konstrukcije - u zemlju nabijeni stupovi, između njih kolci i sve to opleteno prućem i oblijepljeno blatom. U toj crkvi je bilo mjesta za oko 500 ljudi. Nije ona dugo izdržala iako su je obnovili 1762. godine. A 1778. god. počeli su graditi novu crkvu, koja je 1906. proširena dogradnjom dvaju bočnih dodataka. I u Kucuri su najprije 1765. godine sagradili crkvu od nabijene gline, a zatim novu, zidanu, počeli graditi 1792. godine. Za obje ove crkve ikonostase je naslikao poznati srpski slikar Arsenije Teodorović.

Kasnije su bile osnovane parohije (župe) i u drugim mjestima gdje su se iseljenici iz Krstura i Kucure naselili: u Novom Sadu 1780, u Vrbasu 1860, u Đurđevu 1893, zatim u Gospodincima, a u novije vrijeme u Novom Orahovu i Kuli. U Srijemu je najprije osnovana župa u Šidu 1810. godine, u Petrovcima 1836, u Bačincima 1850, pa u Mikloševcima, Sremskoj Mitrovici, Berkasovu, Indiji. I u Slavoniji je osnovano nekoliko župa - u Piškurevcima kod Đakova, u Rajevu Selu, Vinkovcima, Vukovaru...

U određenim povijesnim trenucima, a to je najčešće bilo zbog ratova i promjene državnih granica, mijenjali su se, osnivali ili gasili administrativni oblici upravljanja na pojedinim teritorijama. Tako u vrijeme Drugog svjetskog rata, kada je Bačka bila pod mađarskom okupacijom, grkokatolici s te teritorije, s obzirom na crkveno-pravno uređenje, bili su samostalna Apostolska administratura na čelu s administratorom u osobi rimokatoličkog nadbiskupa u Kaloči, a njegov vikar bio je župnik u Ruskom Krsturu - dr. Joakim Segedi. Poslije Drugog svjetskog rata ova je teritorija opet u sastavu Križevačke eparhije, najprije kao Bački, a zatim kao Vojvodanski vikarijat. Posljednji vojvodanski vikar bio je također ruskokrsturski paroh - Mihajlo Makaj. Od 1983. g. mjesto vikara nije popunjeno.

Osim svećenika iz Mukačevske regije, od kojih je najpopularniji bio Petar Kopčaj, paroh u Ruskom Krsturu, na ovim

Župna crkva u Ruskom Krsturu

su parohijama službovali i svećenici rodom iz Žumberka. U prvoj polovici XIX stoljeća Rusini počinju slati svoje sinove u škole, najčešće u gimnaziju u Zagrebu, gdje su boravili u grkokatoličkom sjemeništu na Griču. Oni koji su željeli postati svećenici, produžili bi bogoslovske nauke u Zagrebu, ili u Užgorodu, Ljvovu, Stanislavovu, Beču, a u novije vrijeme - u Rimu.

Tokom ovih 250 godina na ovoj je teritoriji djelovalo ili se ovdje rodilo više od 220 svećenika. Između tolikih treba spomenuti nekoliko, čija će imena zauvijek ostati u povijesti i narodnom pamćenju. To su u prvom redu biskupi: veliki narodni dobrotvor Dionizije Njaradi, poslijeratni organizator crkvenog života Gabrijel Bukatko, njegov pomoćni biskup Joakim Segedi i današnji vladika Slavomir Mikloš. U drugim biskupijama još su dvojica: Augustin Hornjak u Londonu i Joakim Herbut u Skoplju. Sjećanje naroda zaslužuju i svećenici: pisac i znanstvenik Gavro Kostelnik, veliki dobrotvor Mihajlo Mudri, kulturno-prosvjetni radnik Đura Bindas, ne manje zaslužan novinar i publicist Mihajlo Firak, poslijeratni izdavač publikacija vjerskog sadržaja Mihajlo Makaj, profesori teologije Janko Kalaj i Silvestar Kiš, muzički stvaraoci Andrija Segedi, četiri brata Timko - Inokentije, Onufrije, Irinej i Vladimir, Joakim Hološnjaj i drugi. A stasa i nova generacija svećenika od koje će mnoga imena također ostati zapamćena.

(nastavit će se)

DIJETE

O abortusu je toliko pisano da već svako slovo više izgleda suvišno; Međutim, problem i dalje ostaje "kamen spoticanja" čak i za nas kršćane.

Rode su danas razočarane. Sve je manje onih divnih malih smotuljaka koji tako stidljivo i nježno ulaze u naše domove, u naše živote, dišu našu ljubav, hrane se našom dobrotom. Bespomoćni, vječito željni topline i zaštite. Naše bebe.

Žene se danas toliko teško odlučuju za ove male darove da neke obitelji imaju samo jedno dijete! Naravno, u pojedinim slučajevima i pored želje, rođenje djeteta je onemogućeno iz objektivnih razloga. Drugi opet žele kontrolirati "broj potomstva" raznim kontraceptivnim metodama, ali najgore je kada se dijete želi odstraniti abortusom. Dijete? Neko će svadljivo reći da se u tom slučaju ne radi o djetetu, nego o embriju koji "ništa ni ne osjeti". Nesporna je činjenica da život počinje od trenutka začeća, što mnogima izgleda nije jasno. Ne žele povjerovati da je ono sićušno biće, koje se spremaju abortirati, minijturni dečko ili djevojčica, a već krajem drugog mjeseca trudnoće (tek tada je ona od strane ljekara potvrđena) vidljivi su vanjski spolni organi. Normalno, zakon je tako napravljen da je svakome dozvoljeno da slobodno odluči hoće li malo biće, tek začeto, živjeti ili ne. Dakle, za ili protiv zločina! Zamislimo to sićušno biće kod koga se već kod tri nedjelje starosti od začeća počinju formirati srce i mozak, možemo razlikovati glavu i tijelo. Embriону u drugom mjesecu trudnoće mogu se primijetiti prsti na rukama i nogama, a sposoban je i za okretanje glave i savijanje tijela. Potrebno je da svaki pojedinac ima medicinski dokazanu predstavu o životu u majčinoj utrobi. Zamislimo taj zametak kako spokojno, šćućureno živi u tijelu majke, spava i raste. Pa tko ga onda smije istjerati odatle? Tko smije dirnuti to malo srce i povrijediti te ručice? Koji drugi naziv ima abortus nego ubistvo? I tko je onda ta žena, majka koja može dopustiti da to bezazleno biće, taj pupoljak zadesi smrt? Kako su bijedni svi razlozi koji se koriste za opravdanje! I što biva poslije s takvim osakaćenim tjelešcem? Da li se netko pita gdje završi? Da li je kontejner dostojan grob za te male jadnike koji nikada neće postati nečiji mališani? Žene odlaze mirno kući same, idu na posao, u školu, trgovinu, slobodno šetaju ulicama. Možda ih progoni bol, a možda se osjećaju bezbrižnije, samostalnije i jače.

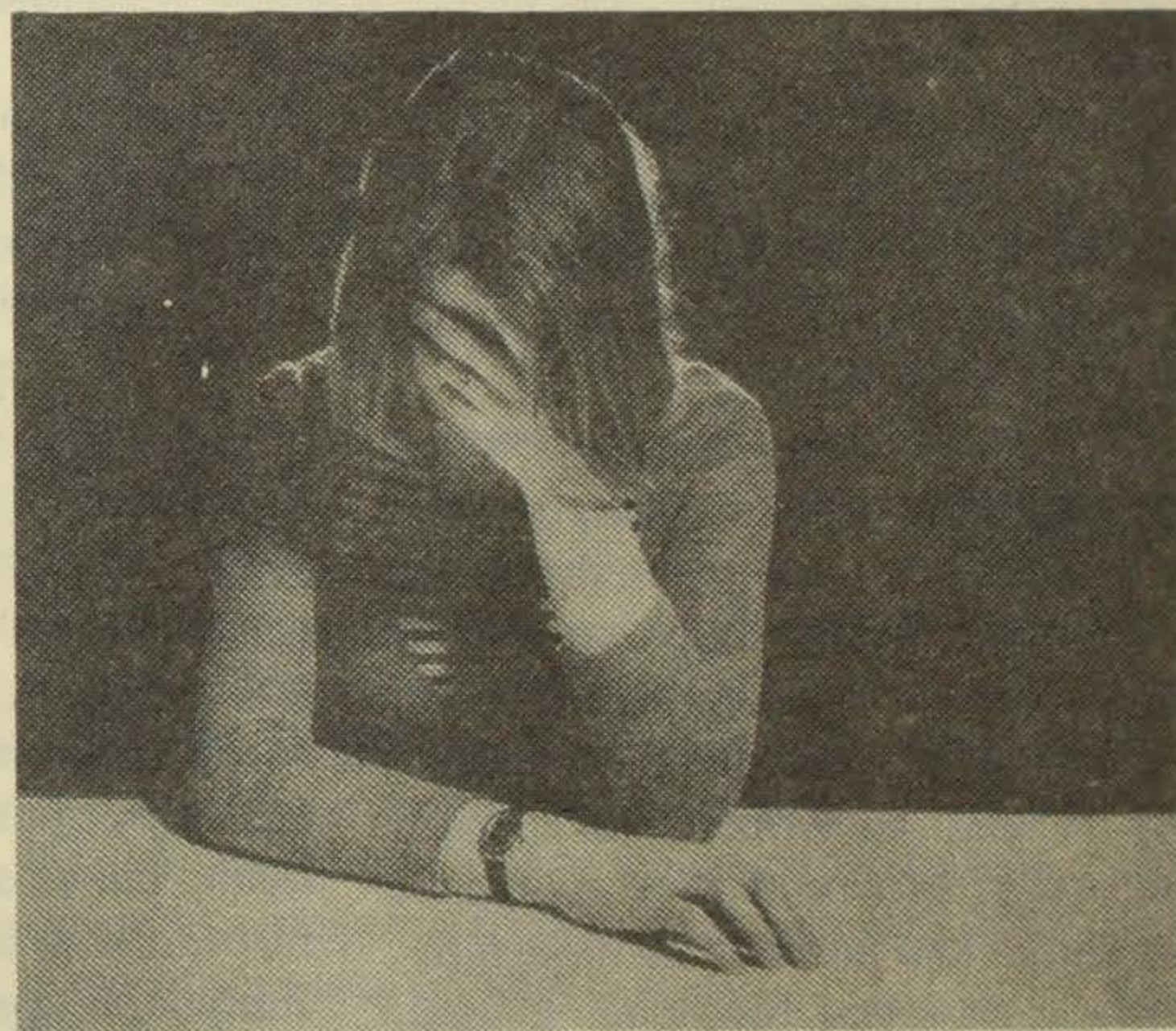
Žene... romantične i hladnokrvne, ovakve i onakve... Ipak, sve snose prirodenu ljepotu u sebi - majčinstvo. No, koliko današnja "moda" ide k tome da osigura baš tu dragocjenost? Stalno nas truju nekim zamišljenim feminizmom, idejom o ženi kao "ravnopravnoj", podrazumijevajući time da i ona može raditi u tvornici, da može biti sve - znanstvenik, direktor, astronaut, maneken, da diže tegove, da vozi kola, da živi kako hoće. A koliko je hrabra da bude majka? Gdje je njena sloboda da ostvari nesmetano svoju ulogu majke? Gdje je njen prostor za dijete i brigu oko

njega? Kršćani, oprez! Ne dajte se zavarati! Naveliko se raspravlja o "smislu života" žene, ali u smislu ispunjenja vlastitog egoizma. Moramo braniti jedino prihvatljivo rješenje - život. Abortus nije nikakva sa milost prema ženi, već sakaćenje njenog blaga. Jer, koliko je jedinstvena i iskrena radost dijete svakoj majci i svakoj obitelji?

Budimo odlučni, ne slušajmo savjete onih koji nas tjeraju u propast, satrimo vlastitu mekušnost koja nas tjera u težak grijeh - abortus. Da, mnoge nas patnje prate ako izaberemo da nosimo svoj križ, ako se borimo za djecu i obitelj cijeloga svijeta. Ali, preispitajmo sebe od koga nam dolazi snaga za budućnost - od nas samih ili od Boga? Možda je baš ovo trenutak za vašu molitvu. Za jakost ako se kolebate, za pomoć svima onima koji su neodlučni, za dijete koje se tek sprema doći, za dijete koje je za neke obitelji samo čežnja, za dijete koje će već sutra biti odbačeno, abortirano. U molitvi tražimo put kojim ćemo hodati kroz ovo vrijeme koje se klanja pobačajima, molimo za hrabrost da se suprotstavimo kušnji lagodne "kontrola života" pobačajem, molimo da spoznamo da su djeca blagoslov, jer "pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih, jer anđeli njihovi, kažem vam, na nebesima neprestano gledaju lice Oca moga nebeskog". (Mt 18,10)

Ivak

Drage obitelji, pozivamo vas da dođete na susret bračnih parova u župu Sv. Roka u Subotici. Ovaj skup postoji radi vas, vaših problema, nedoumica, vaših obitelji. Dođite, nećete se pokajati. Datum i vrijeme su odštampani na posljednjoj stranici Lista. Čekamo vas!

Također nam pišite koji su vaši problemi, o čemu biste željeli čitati na obiteljskoj stranici! Uključite se i vi!

MLADI I PRIJATELJSTVO

U posljednje vrijeme dobili smo dva priloga naše mlade suradnice Željke Zelić. Ona je razmišljala o prijateljstvu i to stavila na papir. No, njezino razmišljanje potaklo ju je da i druge upita što misle o prijateljstvu. Napravila je zanimljivu anketu o prijateljstvu. Rezultate te njezine ankete također objavljujemo.

RAZMIŠLJAM O PRIJATELJSTVU...

U vremenu u kakvom živimo veoma je teško imati pravog prijatelja. Ukoliko i imate pravog prijatelja, teško ga je zadržati jer, da bi se jedno prijateljstvo održalo (bez obzira na spol i godine), mora postojati uzajamno poštivanje, povjerenje i naravno ljubav koja pokreće sva osjećanja, pa tako i prijateljsko.

Mislim da prijateljstvo, koje je zasnovano na čvrstom temelju, ostaje dovijeka. Za takvo prijateljstvo potrebna je i prava osoba. Ne smatram da bi ta osoba trebala biti savršena, nego osoba koja je uvijek blizu kad zatreba; bilo da ste tužni ili sretni, prijatelj mora dijeliti sve s vama. Prijatelj nikada ne napušta prijatelja. Prijatelj je osoba koja vas razumije u svemu. Jednom riječju: mora vam biti slična, bliska. Za takvo prijateljstvo treba mnogo vremena. Osoba se mora najprije dobro upoznati i zavoljeti i tek onda vam postaje prijatelj.

Ali, nažalost, ovakvih prijateljstava danas je veoma malo. Neki ljudi imaju prijatelje da bi ih "koristili" kad im je to potrebno. To je jedan veliki MINUS današnjice. Međutim, kršćanin ne smije tako nešto ni pomisliti, a kamo li tako se ponašati.

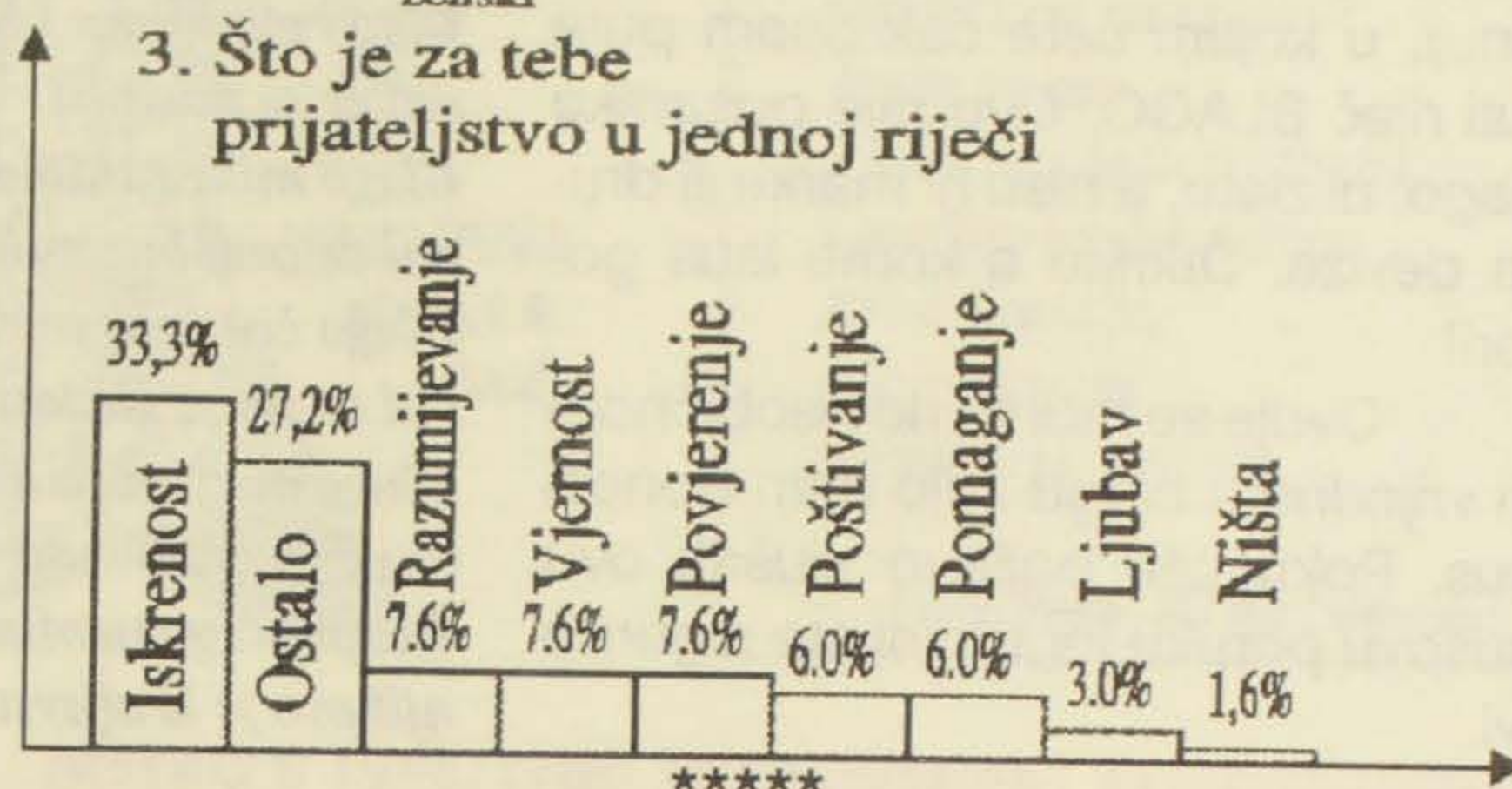
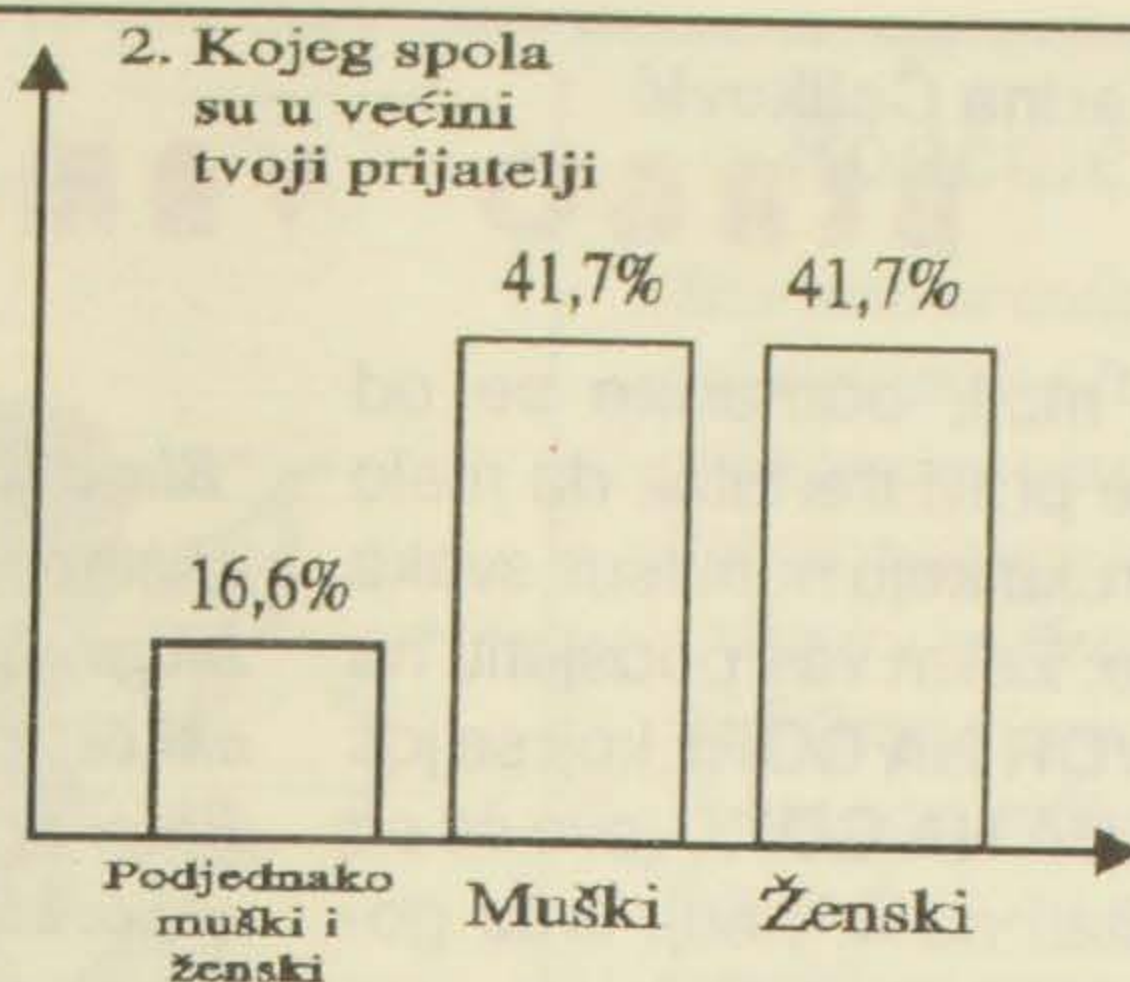
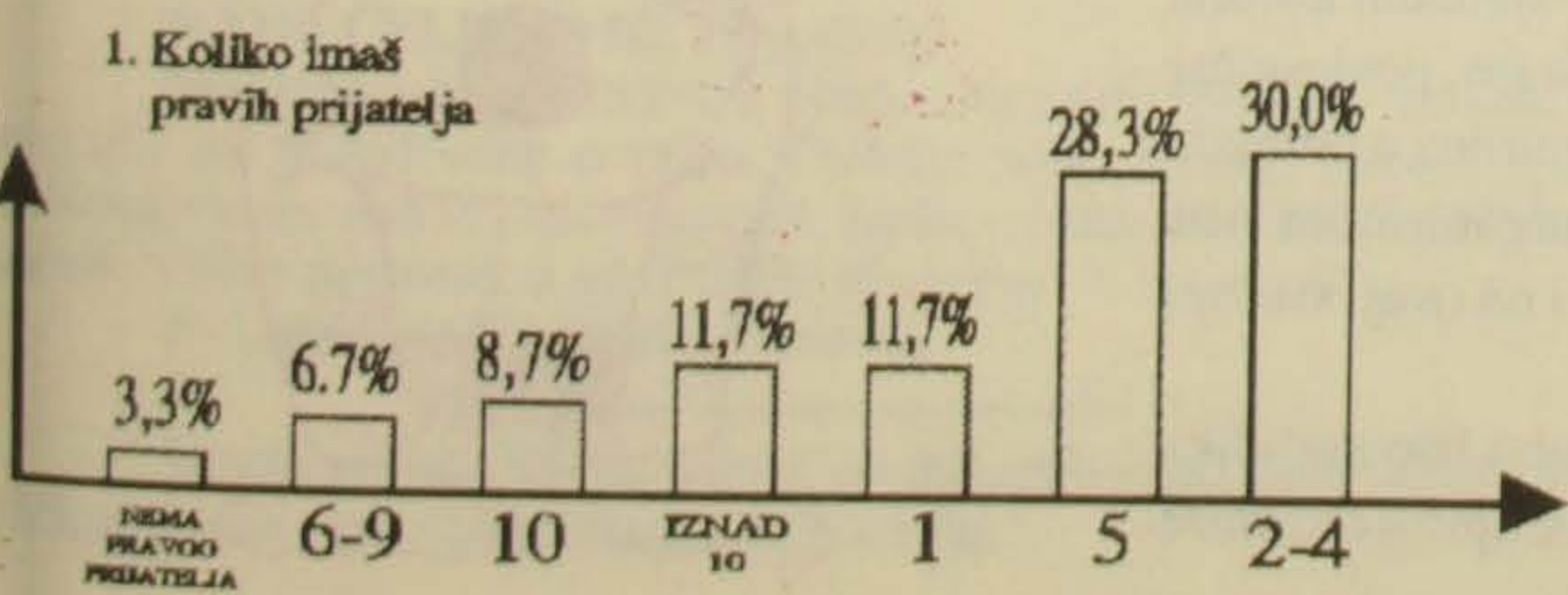
Koliko je samo tužno i pomisliti da ostanete sami, da nemate kome reći svoje boli, s nekim podijeliti i tugu i sreću. To je ono što ni jedan čovjek ne smije sebi dozvoliti. Nije bitno koje je vjere ili nacije vaš prijatelj, da li je bogat ili siromašan. Važno je ono što čovjek nosi u srcu. Trebate imati na umu da je novac prolazan, i bogatstvo, slava... Pravo prijateljstvo, pak, nije prolazno. Ono se gradi cijeloga života i traje vječno.

Nemojmo si stoga dozvoliti da budemo sami. Jednostavno morate naučiti praštati i ljubiti bližnjega kao sebe samoga. Morate se moliti za njega, ne dozvoliti da se od njega ikad razdvojite i da ga napustite. NIKADA!

ŠTO JE ZA VAS PRIJATELJSTVO ?

Anketu o "pravom prijateljstvu" sprovedla sam na teritoriji Subotice u prosincu mjesecu 1995. godine. Anketirala sam šezdeset ispitanika. Od toga pola muškog, polovicu ženskog spola u starosnoj dobi između 12 i 60 godina.

Prema sprovedenoj anketi, većina subotičkih kršćana ima u prosjeku tri "prava" prijatelja, dok onih koji nemaju pravog prijatelja ima 3,3%. Podjednako imaju prijatelje muškog i ženskog spola. Za većinu Subotičana prijateljstvo znači iskrenost, dok najmanje njih misli da je prijateljstvo ljubav. Onih koji misle da im prijateljstvo ne znači ništa ima 1,5%. Pokušala sam to izraziti i slijedećim prikazom:

Subotica-Sv.Rok

DOČEK NOVE GODINE

U župi Sv. Roka organiziran je doček Nove godine na koji su pozvani i mladi iz drugih župa pa nas se okupilo sedamdesetak. Lijepom raspoloženju pridonio je i kršćanski duh zabave sadržan u pravilu: "Trudi se da onom pored tebe bude što prijatnije i da nitko ne bude usamljen". Sve je proticalo u plesu, pjesmi i smijehu. No, najvažniji dio slavlja bilo je misno slavlje. Misa je započela u 23,45 sati a predvodili su je preč. Andrija Kopilović i Andrija Anišić. Dok su mnogi te noći bacali petarde i pucali, mi smo u hladnoj, ali divno okićenoj crkvi zajedno zahvaljivali Bogu za sve dobro u prošloj godini i molili Božji blagoslov za predstojeću. Poslije mise, dok smo još bili u crkvi, svi smo jedni drugima zaželjeli da ih mir Božji ispuni, a poslije toga nastavljeno je slavlje.

O ovom dočeku nove godine jedna djevojka je rekla: "Blagoslov nakon ovakvog slavlja ne izostaje. Čitava prošla godina bila mi je lijepa i dobra, a vjerujem da će takva biti i ova. Zaista je lijepo Novu godinu započeti s misom - s Kristom..."

Vesna I.

Subotica

DRUŽENJA MLADIH ŽUPE SV. JURJA

Mi mladi iz župe Sv. Jurja odlučili smo da se bolje upoznamo. Tako smo i došli na ideju da se nedjeljom poslije svete mise sastajemo u vjeronaučnoj dvorani. U to vrijeme pjevamo, igramo zabavne igre i pričamo. Podsjećamo jedni druge na susrete (tribinu mladih, nedjeljnu misu, misu mladih za mir) tako da nas je sve veći broj i na susretima za mlade izvan naše župe.

Ninoslava Skenderović

ADRESAR

NINOSLAVA SKENDEROVIĆ, 15 godina

Idem u I raz. Gimnazije društveno-jezičkog smjera. Bavim se rukometom. Volim peći kolače, skupljam markice i salvete. Redovito idem na misu.

Mirka Bogovića 14, 24000 Subotica

JASMINA KUJUNDŽIĆ, 18 godina

Redovito idem u crkvu. Volim ples, strane jezike, malu djecu i frizeraj.

Sonje Marinković 31, 24000 Subotica

Uredila: Katarina Čeliković

BLAGO VAMA ...

Dragi moji, odmarate se od škole i ovo je pravi trenutak da malo zavirite u poruku koju nam Isus svake nedjelje šalje. Želim vas podsjetiti na poznati **GOVOR NA GORI**, koji se još zove **BESJEDA NA GORI**, (ovo će se evanđelje čitati na 4. nedj. kroz godinu), u kojem ćete čak osam puta čuti riječ **BLAGO**. Ovo nije gusarsko blago, ni zlato, a nisu ni marke ili druge devize. Otkrijte o kome Isus govori!

Ovdje se radi o vrlo neobičnom ali vrijednom blagu koje nam donosi Isus. Pokušajte pažljivo slušati ovu Isusovu poruku jer u njoj ste sigurno i vi.

*"Blago siromasima, duhom:
njihovo je kraljevstvo nebesko!
Blago ožalošćenima:
oni će se utješiti!
Blago krotkima:
oni će baštiniti zemlju!
Blago gladnima i žednima pravедnosti:
oni će se nasititi!
Blago milosrdnima:
oni će zadobiti milosrđe!
Blago čistima, srcem:
oni će Boga gledati!
Blago mirotvorcima:
oni će se sinovima Božjim zvati!
Blago progonjenima zbog pravедnosti:
njihovo je kraljevstvo nebesko!"*

(Mt 5,3-10)

Ako ste pažljivo pročitali Isusov govor, sigurno ste zapazili da Isusu nikad nisu važniji oni koji su u svemu najbolji, najljepši ili najpametniji. On ima drugačija mjerila i bira one koji su slabiji, koje drugi odbacuju, siromašne... ljude čistog srca. Sad je na vama da odaberete makar jedno blaženstvo i da krenete dalje s Isusom. On vas čeka... Takmičite se u dobroti! Takve Isus voli.

IZLOŽBA "SVIM NA ZEMLJI MIR, VESELJE..."

Dječji radovi, kojih je zaista mnogo stiglo na adresu organizatora: HKC "Bunjevačko kolo", prikazani su na izložbi pod gornjim naslovom u čitaonici Dječjeg odjeljenja Gradske biblioteke u Subotici.

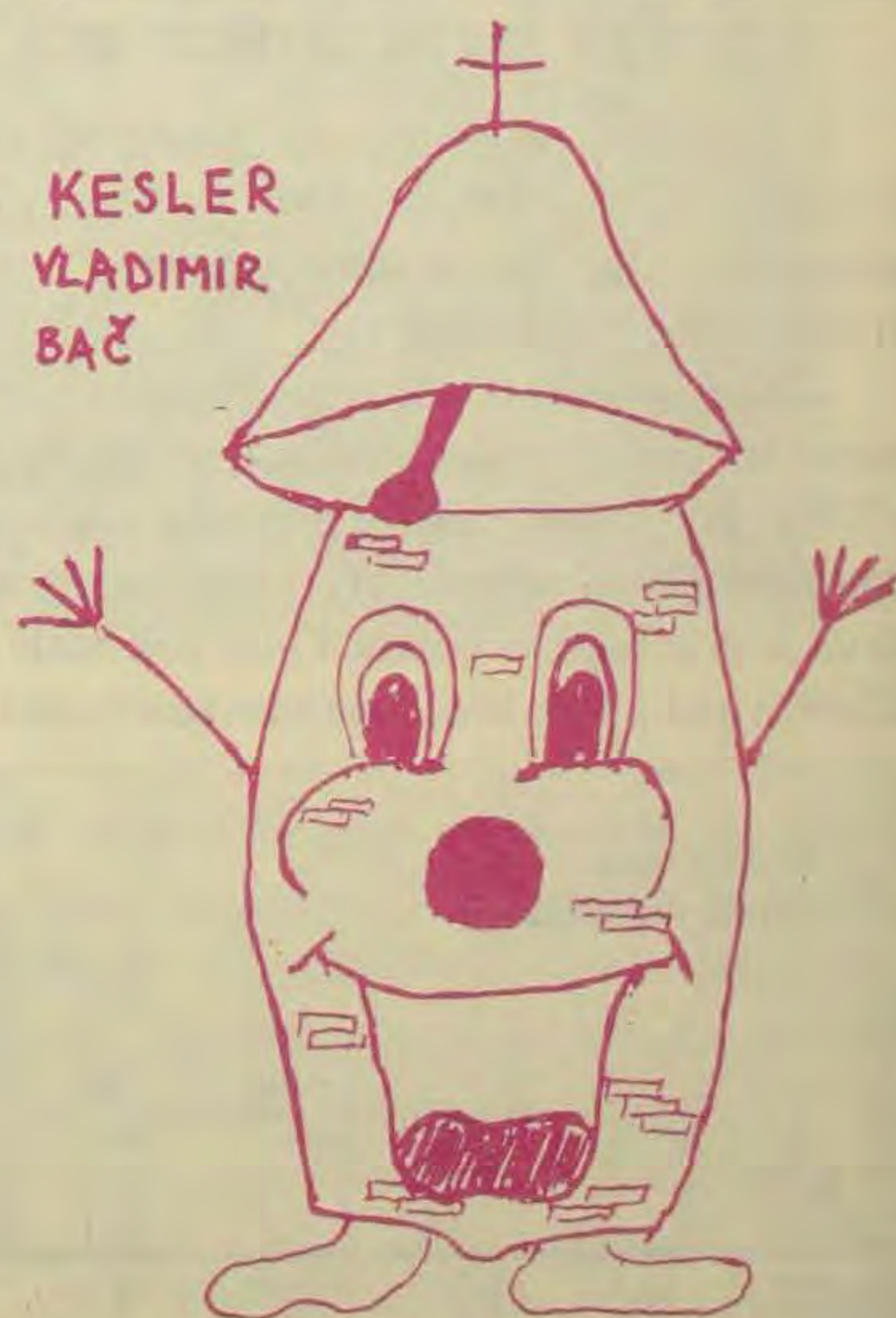
Svečano otvaranje izložbe održano je 23. 12. 1996. godine u svečanoj sali biblioteke. Dječji zbor Muzičke škole "Bambi" s profesoricom Irenom Križak uvećao je program na kojem su članovi recitatorske grupe "Bunjevačkog kola" govorili stihove najmladih autora. Na otvaranju su govorile Dijana Kopunović, diplomirani psiholog i Olga Šram, povjesničar umjetnosti koja je primijetila da na prikazanim radovima ima puno želje za mirom, a premalo veselja. Dakle, na "velikima" je da to poprave... Skup je pozdravila u ime organizatora Ana Kopunović, koja je uložila mnogo truda da ova izložba bude postavljena i na ovaj, svečani način prezentirana. Izložba je bila otvorena do 10. I. 1996. godine.

Na izložbi su izloženi radovi u raznim tehnikama, a mnogo je uzdaha bilo kod slika od slame, pa i radova od plastelina. Maštovito uređeni panoi krasili su zidove dječje čitaonice koja je bila ispunjena toga dana djecom i odraslima.

MALI BONTON

Smijemo li zakašnjavati na sv. misu?

Bilo bi zaista ružno kada bismo se prema Isusu tako odnosili da ne stignemo na slavlje na sam početak. Ako zakasnimo zato što smo gledali neki film ili smo pričali s društvom, onda je to grijeh. Naravno, razlog može biti i opravdan, ali to ne može biti često. I nakon sv. mise nemojmo juriti prema izlazu jer to nije lijepo. Zamislite kako bi to izgledalo da naši prijatelji jedva čekaju da odu kući sa slavlja. A sv. misa jeste slavlje - gozba, zar ne?

ZAVRŠEN KONKURS!

Eto, do Božića smo primili vaše prijedloge za zaštitni znak Zvonika od kojih je proglašen najbolji rad **Vulinović Siniše iz Sombora**. Pohvaljujemo i ove radove:

Vladimir Kesler, Bač; Marija i Olga Rižanji, Bajmok; Maja Osičan, Bač; Marijana Kesler, Bač; Ljiljana Skenderović, Mala Bosna; Marko i Nikola Antolović, Svetozara Markovića 6a, Svetozar Miletić; Monika Lovas (nepoznato mjesto) i autor kojeg smo molili da se javi još u prošlom broju.

Prvi rad nagradujemo **MASTER SETOM** (komplet za pisaći stol), a pohvaljenim autorima poklanjamo po komplet flomastera. Za nagrade se pobrinula **MAPA 5 i gospođa CECILJA SKENDEROVIĆ - CECA** koja u svojoj knjižari usređuje školarce raznovrsnim priborom.

O tome kako će teći izrada bedževa, obavještavat ćemo vas kad pripreme budu završene. Ujedno pozivamo sve one koji materijalno mogu pomoći da se jave Uredništvu!

Rođenje

*Isus nam se rodio
u betlehemskejštalici,
svima nama spasenje donio.
Krvavica ga ugrijala,
a slamica mu ležaj bila.
Anđeli mu pjesmu pjevali:
"Svim na zemlji mir, veselje".
Zatim dođu svi pastiri,
jagnjići im na vratu -
Isusu na dar.
I na kraju dođu tri kralja
s prelijepim darovima.
Al za Isusa je,
nek svi znaju,
najvažnija molitva.*

Josip Bako, III raz., Durđin

SRETNO U 1996. SVIM ZVONČIĆIMA I ZVONČICAMA!

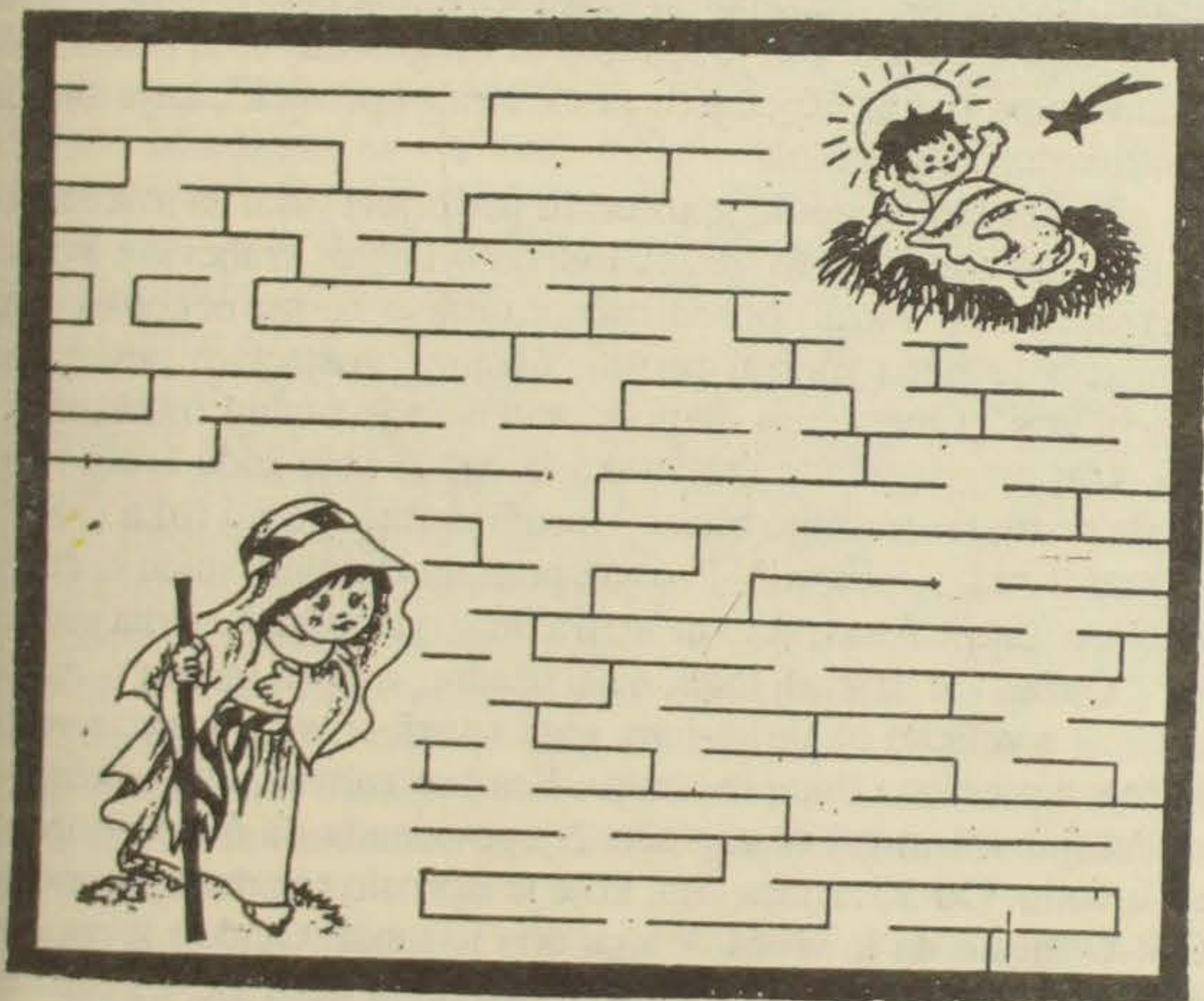
Pozdrav svima koji se s nama igraju, naročito malim čitateljima u Sonti koji su poslali 100 kupona! Ovo izvlačenje obavljeno je u crkvi Sv. Roka u Subotici na staru godinu da bismo svima dali više vremena za slanje kupona.

Darovatelji nagrada su: jedan svećenik iz Subotice, vlč. Josip Kujundžić iz Vajske, vlč. Josip Pfeifer iz Odžaka i franjevci iz Varaždina. Hvala svima.

Nagrađeni su:

1. **Jasmina Bedić**, Tavankut 1461 - "Betlehem" izraden od gipsa u samostanu Kćeri milosrđa u Subotici
2. **Zlatko Drobina**, Štrosmajerova 49, Sonta - godišnja pretplata na Zvonik
3. **Kristina Kovačić**, Dikanovac 1740, Tavankut - Komplet: Subotička Danica, komplet kalendara, čestitke
4. **Andrijana Zec**, Jugoslovenska 58, Sonta - skulptura od mesinga "Sveta obitelj"
5. **Nataša Đanić**, Matije Gupca 3, Sonta - Sijalice za jelku
6. **Sanja Salma**, Josipa Zelića 40, Subotica - Video kazeta o Božiću
7. **Miroslav Gabrić**, Vladimira Gortana 27, Subotica - Komplet šestara
8. **Ana Stipić**, Mala Bosna 263 - Igra pamćenja
9. **Željka Cvijanov**, Janka Veselinovića 14, Subotica - Kazeta: Priča o Božiću
10. **Ladislav Budimčević**, Bezdanski put 78, Sombor - Komplet: Subotička Danica, komplet kalendara, čestitke

Budući da je Zvonik zbog blagdana izašao nedjelju kasnije, žurite sa slanjem kupona jer će naredno izvlačenje biti već 28. I 1996. u župi Isusova Uskrsnuća. Kupone šaljite na poznatu adresu: I. Milutinovića 52, 24000 Subotica.

*Pomozite pastiru doći do Isusa
Kvetoslava Švecová, Selenča*

MALI ADRESAR

ŠTEFAN GAŠPAROVSKI, 10 godina

Redovito idem u crkvu. Čitam Zvonik i šaljem kupone za nagradnu igru. Još nisam bio dobitnik, ali nadam se da ću biti.

Volim sport, a najomiljeniji sport mi je nogomet. Odličan sam učenik, najviše volim matematiku.

Nikole Tesle 32, 21420 Bač

IGOR ČELIKOVIĆ, 11 godina

Ministrant sam u crkvi, a čitam i molitve vjernika. Sviram i glumim na priredbama u crkvi. Odličan sam učenik, najviše me zanimaju kompjutori i matematika. Idem i u muzičku školu, sviram klavir. Volim putovati, a jako volim druženje.

Jo Lajoša 68/21, 24000 Subotica

Dragi Zvončići, odgovor na pitanje naći ćete u Subotičkoj danici na stranicama 183 - 186.

KUPON ZVONIKA br. 15

Kako se zove i gdje se nalazi crkva objavljena na poledini Subotičke danice (nove) za 1996. g.?

Odgovor: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

RAZUMIJEVANJE

Na početku nove građanske godine imamo puno lijepih želja jedni za druge. Želimo si zdravlje, mir, radost, uspjeh... I mnoštvo drugih vrednota. I sam sam čovjek želja. Pokušavam dane ispuniti vrijednostima. Što bih želio sebi i bližnjima u novoj godini? Prije svega želim razumijevanja!

Čovjek je biće misleno. Mislimo sebe, Drugog, druge, znakove vremena... Svoje misli, želje, pothvate dajemo drugima. Želimo pri tome biti razumljeni, prihvaćeni. No, često nailazimo na zid, mrak, nerazumijevanje.

Ne razumiju se mladi i stari. Prije je bilo bolje. Sad se sve izokrenulo. Ne razumiju se roditelji i djeca. Padaju i teške riječi. Razumijevanje ne cvate ni među bračnim parovima. Tako se brzo zaborave dani zanosa, sreće... Zaborave se i riječi izrečene pred oltarom: "... U dobru i u zlu, u zdravlju i bolesti...". Kako bi inače - da se razumjela zakletva - muž mogao napustiti oboljelu ženu... Ne razumiju se ni političari. Kako je komično i tragično gledati ih dotjerane, okružene "gorilama", s aktovkama u ruci. Mnoštvo razgovora, dokumenata, susreta... Poslije svakog susreta istinu, dogovor tumači svatko na svoj način. Razapeše istinu, izmrcvariše razumijevanje...

I sami sebi često budemo teški. Ne razumijemo što nam se to događa. I zašto baš meni? I čemu svi napori i odricanja? Čutio je nešto slično i veliki Tin. Kaže u jednoj pjesmi i ove stihove:

*"Ko sam i što sam, što ću, koga volim,
što tražim, kuda idem, za čim lutam
uzalud nebo za odgovor molim,
uplašen sobom svoje suze gutam.
Tajanstvo stvari i života zebe,
ne poznaj ništa, a najmanje sebe".*

I s takvim iskustvom nemojmo se uplašiti sebe. Odgo-netavajmo dalje.

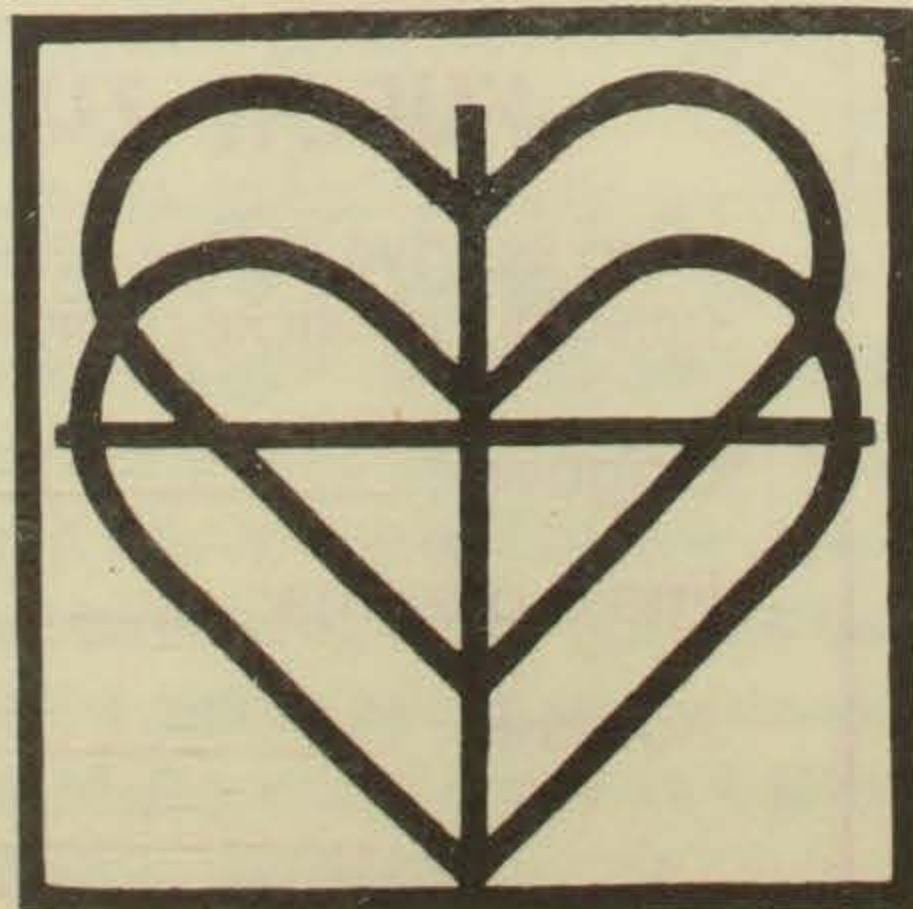
Bog želi biti razumljen. Ljudima je govorio na razne načine. Nudio je prijateljstvo, savez. Prije sklapanja Saveza, Božji predstavnik, Mojsije, pita narod: "Razumijete li što to Bog od vas traži?" Odgovor je bio pozitivan, ali su često djela iskazivala nerazumijevanje.

Isusu ništa ljudsko strano nije bilo. I sam je doživio više puta nerazumijevanje. Nisu ga razumjeli Marija i Josip, kao dvanaestogodišnjaka, prigodom susreta u jeruzalemskom Hramu. Petar je imao svoje kombinacije i želje. Zbog nerazumijevanja čuo je i teške riječi od učitelja. I drugi učenici su doživjeli slično. Filip je čuo i ove riječi: "Filipe, toliko sam vremena s vama i još me ne poznaješ (ne razumiješ)".

Razumijevanje Isusova djela, nauke i riječi napredovalo je nakon uskrsnuća i silaska Duha Svetoga.

Isuse, pomози mi rasti u razumijevanju Tvoje riječi. Učini da više razumijevanja i ljubavi bude među ljudima. Želje nisu male, ali su iskrene.

Lazar Novaković

Kad molimo, iz dva zrna narastu četiri klasa
(Ivan Bosco)

BLAŽENSTVO DAVANJA

Iz dana u dan uvijek nam nešto treba, stalno nešto tražimo, nezadovoljni smo pa i s onim što dobijemo. Samo tražimo još, pa još... Ima li tom "još" kraja? Kako bi mu bilo kraja kad naše potrebe vode prema tom "još". "Još mi treba kupiti ovo, pa ono", pa onda i kad kupiš nezadovoljan si, jer si vidio nešto bolje i vrednije, i svim silama težiš za tim boljim - "Ja baš to moram imati!" Hrvatski pjesnik Petar Preradović ovo naše traženje i nezadovoljstvo izrazio je u svojoj poznatoj pjesmi "Ljudsko srce", koja glasi:

*Ljudskom srcu uvijek nešto treba,
Zadovoljno nikad posve nije.
Čim željenog cilja se dogreba,
Opet iz njega sto mu želja krije.*

Zašto samo tražiti, zašto ne bismo znali malo davati?! Konkretno primjer: gotovo svakodnevno odlazimo u trgovinu nabaviti što nam treba. U trgovini nalazimo ljubeznog trgovca (ne daj Bože, mrkog) kojemu saopćavamo ono što želimo. On će nas rado poslušati dajući nam sve što trebamo. Ali možemo li, primivši robu, samo tako od njega otići? Nešto smo zaboravili. Zaboravili smo platiti. Primio si ono što trebaš, sad znaj i platiti to što si primio. Ako baš taj primjer nije posve prilagođen, evo jedan koji bi mogao biti lako razumljiv i koristan svima nama. Riječ je o priči "Kralj i prosjak", koju sam ja zapamtio otprilike ovako.

Neki prosjak sjedio je uz cestu pružajući ruku za milostinju. Dok je tako bespomoćno sjedio, ugleda u daljini kraljevske kočije. Mislio je: "Stane li kralj pored mene, udijelit će mi nekoliko zrna bisera, te više neću morati prositi. Mojim prosjačkim nevoljama došao bi kraj". Otvorenim dlanom očekivao je obilnu milostinju. I zaista, kraj njega zastade kraljevska kočija iz koje iziđe kralj. Kralj pogleda prosjaka, nasmija mu se, ispruži prema njemu ruku i zapita ga: "Imaš li mi što podariti?" Prosjak pomalo zbunjen, stade se čuditi kralju kako on može od njega nešto tražiti, a on, prosjak, nema gotovo ništa: "Trebalo bi da kralj meni nešto dadne, a ne ja njemu" - mislio je. Makar s velikim oklijevanjem, ipak izvadi iz svoje krpene vreće pet zrnaca pšenice i dade ih kralju. Kralj se zahvali, uđe u kočiju i ode. Prosjak zatim gorko zaplače. Njegova nada da će se obogatiti pade u vodu. Od 50 zrnaca žita, koje je isprosio tog dana, morao je dati 5. Umjesto da je vreća deblja, ona je tanja. Ojaden krenuo je kući. Tamo istrese ono što je dobio toga dana. Kad gle, uz onih 45 zrnaca žita bijaše 5 zrnaca najdragocjenijih bisera! Odmah je shvatio. Onih pet zrnaca, koje je dao kralju, pretvorili su se u najdragocjenije bisere. Opet gorko zaplaka. "Kako sam bio lud" - jecao je prosjak. "Zašto nisam imao srca dati kralju sve ono žito, cijelu torbu i odijelo skinuti sa sebe i dati mu?!"

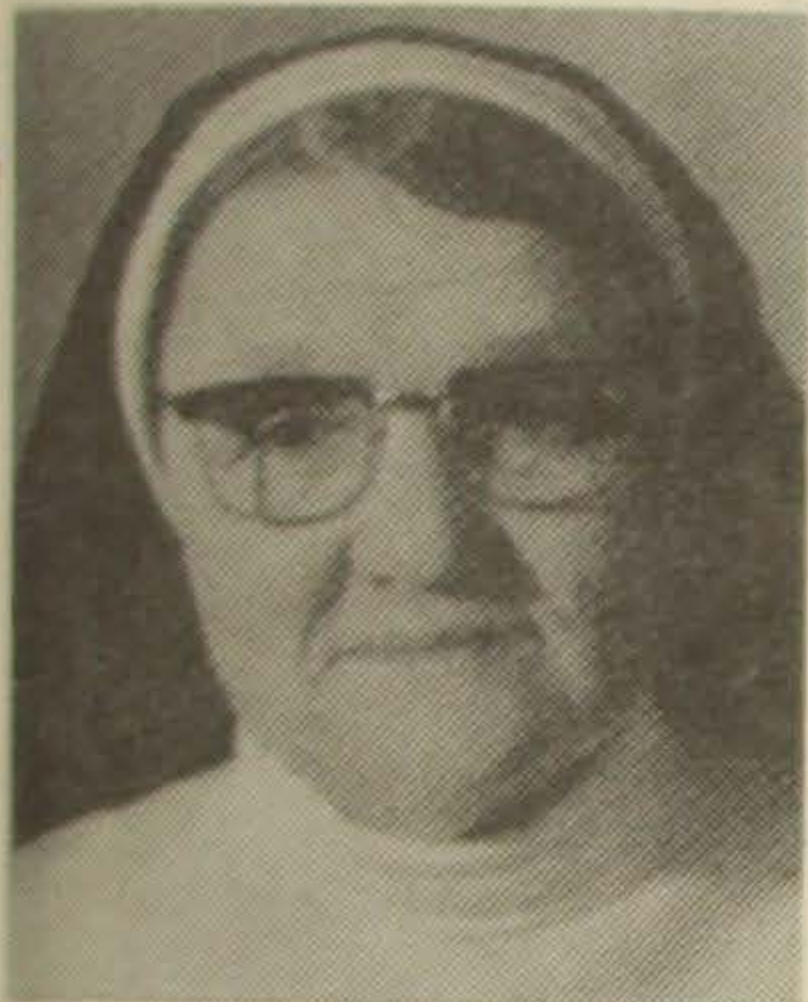
Zaista tužna, ali i poučna priča. Ovo je slika doživljavanja svakog od nas. Mi znamo samo tražiti, a ne znamo davati. Potrebno je najprije davati, da bi se moglo primati. Bog daje ako ga zamoliš i ako provodiš u životu ono što nam je Isus poručio kad je rekao: "Što ste učinili jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili". Molitva i dobra djela su kao zrnje pšenice koje treba dati Bogu da bi ti On mogao vratiti božanski obilnije. Davati ne znači gubiti, nego dobiti od Boga samoga. Dajući postajemo sličniji Bogu, i time, kao njegovi suradnici, potpuniji ljudi. Mi moramo naučiti kao i ovaj prosjak: bez darivanja nema ni primanja. Od Boga tražimo SVE, a za uzvrat mu ne dajemo ništa. Kako možeš tražiti ako mu za uzvrat nisi ništa dao? Očekuješ da će ti kruška sama pasti u ruke. Što to treba dati Bogu? Treba da mu se samo iskreno predaš dobrim djelima, iskreno ga moliš, da mu daš samo 5 minuta od tvog dana. I njemu je to dosta. Naučiš li se davati Njemu, naučit ćeš dati se i drugima, a onda će Bog dati i tebi više nego što si ti dao Njemu i drugima. Budemo li znali davati u vrećama, vjerujte Bog će davati u vagonima.

Željko Šipek

"Da imate vjere koliko je zrno gorušičino, rekli biste ovom dudu: 'Iščupaj se s korijenom i presadi se u more!'"

(Lk 17,6).

S. Blaženka Apan

Kao galeb, mlada sestra Dominikanka - s. Blaženka, daleke 1955. godine doletjela je s morskih žala na široke bačke ravni. Učinila je to s vjerom i poslušnošću svojim redovničkim poglavarima; iščupala se s korijenom i presadila se ovdje. Nije joj bilo lako rastati se od mora i Dalmacije drage i doći u ravnicu i zaploviti u moru žitnom. No, nošena vjerom i ljubavlju za duše, i ljubavlju prema bunjevačkoj grani svog hrvatskog naroda, koji također govori ikavicom milom kao i Dalmatinci, brzo je naučila ploviti po tom moru žitnom i uživati u

širini bačke ravnice kao što je uživala i u širini pučine morske.

Sestre Dominikanke su došle u Suboticu još 1947. godine i nastanile su se u malenoj kući obitelji Kopunović Legetin. U njoj su započele s prosvjetnim radom koji je bio na vrlo velikoj visini a u koji se i mlada s. Blaženka uključila. Radila je na mnogim područjima: s djecom, mladima i sa crkvenim zborovima. Svojim rukama s. Blaženka milovala je stotine djece dok ih je učila svirati klavir ili strane jezike. Bila su to djeca intelektualaca koji su za vrijeme ateističkog komunističkog režima potajice morali živjeti svoju vjeru. Uz zvuke klavira i kroz govor stranih jezika znala je s. Blaženka utkati i vjerske sadržaje. Crtežima, ritmikom, priredbama, čestitkama i igrama znala je obilježiti poruku jednog blagdana, različitih slavlja ili kojeg drugog događaja, značajnog za život pojedinog djeteta ili njegove obitelji. Mnogi njezini učenici i učenice danas su očevi i majke, pa i djedovi i bake. Oni još i danas rado prelistavaju bilježnice u koje je s. Blaženka s ljubavlju nešto napisala ili nacrtala. Zato danas župa Sv. Jurja, naša mjesna Crkva i naš narod moraju reći s. Blaženki iskreni i veliki HVALA za sve što nam je dala. No, nije s. Blaženka ljubila samo svoj hrvatski rod. Uložila je puno truda da nauči i mađarski jezik kako bi i vjernicima mađarske narodnosti mogla pristupiti i pomagati s jednakom ljubavlju.

I tako, neumorna i vedra - u Subotici, punih 40 godina - sve do svoje smrti koja je uslijedila nakon kratke bolesti, u petak 22. prosinca ove godine. Činjenica da je u Subotici provela punih četrdeset godina divno je svjedočanstvo jedne redovnice kako se živi i radi na slavu Božju i kako se u Crkvi služi braći ljudima. Poruka je to i primjer mladim sestrama - osobito danas - kad su našu biskupiju napustile mnoge redovnice drugih redovničkih zajednica, plašeći se za svoj život i svoju egzistenciju.

Braćo i sestre! Na kraju podsjetimo se u kratkim crtama životnog puta s. Blaženke. S. Blaženka rodila se u Orašcu kraj Dubrovnika 3. veljače 1920. godine u obitelji Ivana i Kate Apan koji su joj na krštenju dali ime Kata. Ondje je rasla sa svoje tri sestre i jednim bratom. Već u ranom djetinjstvu osjetila je veliku ljubav prema Dominikanskom redu. Na njenu molbu roditelji su joj dopustili da pođe u Korčulu u samostan Sestara Dominikanki. Vječne zavjete je položila 1941. godine. Učiteljsku školu pohađala je kod sestara Milosrdnica u Zagrebu. Poslije toga nastavila je učenje stranih jezika, a klavir, violina, orgulje i crkveno pjevanje bile su joj glavna preokupacija. Poslije završenog školovanja s. Blaženka je živjela i radila u samostanima svog Reda u Korčuli i Rijeci odakle je u Suboticu došla 1955. godine gdje je ostala sve do svoje smrti. U Subotici je, uz gore spomenute službe, s. Blaženka bila puno godina i na odgovornoj dužnosti starješice u svojoj zajednici, brinući se za duhovno i materijalno dobro zajednice i svojih susestara.

Opraštamo se danas od s. Blaženke, iskazujemo počast njezinom tijelu, a vjerujemo da joj je duša već odletjela u zagrljaj

Svakodnevica s. Blaženke

dobrom nebeskom Ocu. Nju, koja se godinama trudila da Božić uljepša tolikima, pozvao je sada Otac nebeski da proslavi rođendan njegovog Sina u nebeskoj slavi; da ondje u zajednici sa svim anđelima i svetima pjeva: "Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima miljenicima njegovim". Došli smo moliti za nju i zahvaliti joj za sve. Ujedinjeni smo u molitvi s njezine tri rođene sestre starice, od kojih je s. Lujza također redovnica dominikanka, kao i s njezinim nećacima i nećakinjama i drugom rodbinom koji nisu mogli doći na sprovod. Molimo za nju zajedno s njezinom vrhovnom glavaricom, časnom Majkom Katarinom. S njom su na sprovod s. Blaženke došli i njezina tajnica - s. Dijana, kao i bivša časna Majka Imelda i također bivša časna Majka Marija koja je s. Blaženki adekvatna kolegica. Suosjećamo danas i s njezinom zajednicom u Subotici na čelu sa s. Kalistom. Dok s njima suosjećamo, zajedno s njima molimo Gospodina da po zagovoru njihovog svetog utemeljitelja sv. Dominika obdari njihov Red novim duhovnim zvanjima kako bi sestre mogle još više služiti Crkvi i narodu, na slavu Božju. Amen.

(Govor vlč. Andrije Anišića na sprovodu)

Svojom iznenadnom smrću u 66. godini života, 04.12.1995., zadao nam je neizrecivu bol naš voljeni suprug, otac, tast, svekar, dida, brat, šogor, tetak, ujak i stric

NIKOLA SKENDEROVIĆ (1930-1995)

Tužni, ali puni nade u uskrsnuće i ponovni susret s njim u nebu, okupit ćemo se na molitvu za njegovu dušu u crkvi Sv. Roka, 20.01.1995. u 9 sati.

Vično ožalošćeni: supruga ĐULA, kćerka RUŽICA, sin MARKO, zetovi SVETISLAV i MARTIN, snaja SLAVICA, unučad SRĐAN, MIRJANA, MILOŠ, NIKOLA, TOMISLAV, MARTINA, PETAR i JELENA, te BRAĆA i SESTRE, ŠOGORI i ŠOGORICE s OBITELJIMA.

Poslije kratke i teške bolesti preminuo je u Gospodinu 02.01.1996. godine moj dragi sin i naš voljeni brat i stric

ANTUN STANTIĆ (1939-1996)

Na svetoj misi na šest nedjelja, koja će biti u crkvi Sv. Roka, 18.02.1996. godine u 9 sati, molit ćemo da mu Gospodin podari vječni mir i vječnu radost.

Duboko ožalošćeni: otac JOSO, sestre TEZA i KRISTA, braća LAJCO, FRANJO i JOŽA, snaje NADA i MANDICA, nećakinje SONJA i GORDANA s obiteljima, nećaci ZVONKO, GORAN i SAŠA s obiteljima.

**MOLITVENA OSMINA
ZA JEDINSTVO KRŠĆANA**

Pod motom "Stojim na vratima i kucam" održat će se u Subotici tradicionalna Molitvena osmina za jedinstvo kršćana u subotičkim crkvama prema slijedećem rasporedu:

- 18.01. u 17 sati: CRKVA SV. JURJA,
Trg Paje Kujundžića 4
- 19.01. u 17 sati: CRKVA ISUSA RADNIKA,
Save Kovačevića 3
- 20.01. u 17 sati: CRKVA ISUSOVA USKRSNUĆA,
Trg Sv. Ćirila i Metoda 1
- 21.01. u 17 sati: REFORMATSKA CRKVA,
Put JNA 6
- 22.01. u 17 sati: CRKVA SVETE MARIJE,
Karađorđev put 89
- 23.01. u 17 sati: CRKVA SV. KRIŽA
(Dudova šuma), 27. marta 1
- 24.01. u 17 sati: FRANJEVAČKA CRKVA,
Trg cara Jovana Nenada 13
- 25.01. u 17 sati: KATEDRALA-BAZILIKA "SV. TEREZIJE",
Trg žrtava fašizma 15 - završetak Moli-
tvene osmine sa svečanom **BISKUPSKOM EUHARISTI-
JOM** uz sudjelovanje predstavnika Srpske Pravoslavne
Crkve, Evangeličke Crkve i Reformatske Kršćanske Crkve

Subotica - župa "Sv. Roka"
SUSRET BRAČNIH PAROVA
Župa Sv. Roka
19.01. 1996. u 20 sati

Subotica
TRIBINA MLADIH

Katolički krug, 21.01. u 19 sati
Poslije tribine druženje u HKC "Bunjevačko kolo"

Subotica - Sjemenište "PAULINUM"
Blagdan Obraćanja Sv. Pavla
25. 01. 1996. u 9,30 sati
Sv. misa za žive i pokojne dobročinitelje sjemeništa

MISA MLADIH ZA MIR
UJEDINJENI U MOLITVI S MLADIMA EUROPE
2. veljače 1996. u 20 sati
Franjevački samostan - kapela "Crne Gospe"

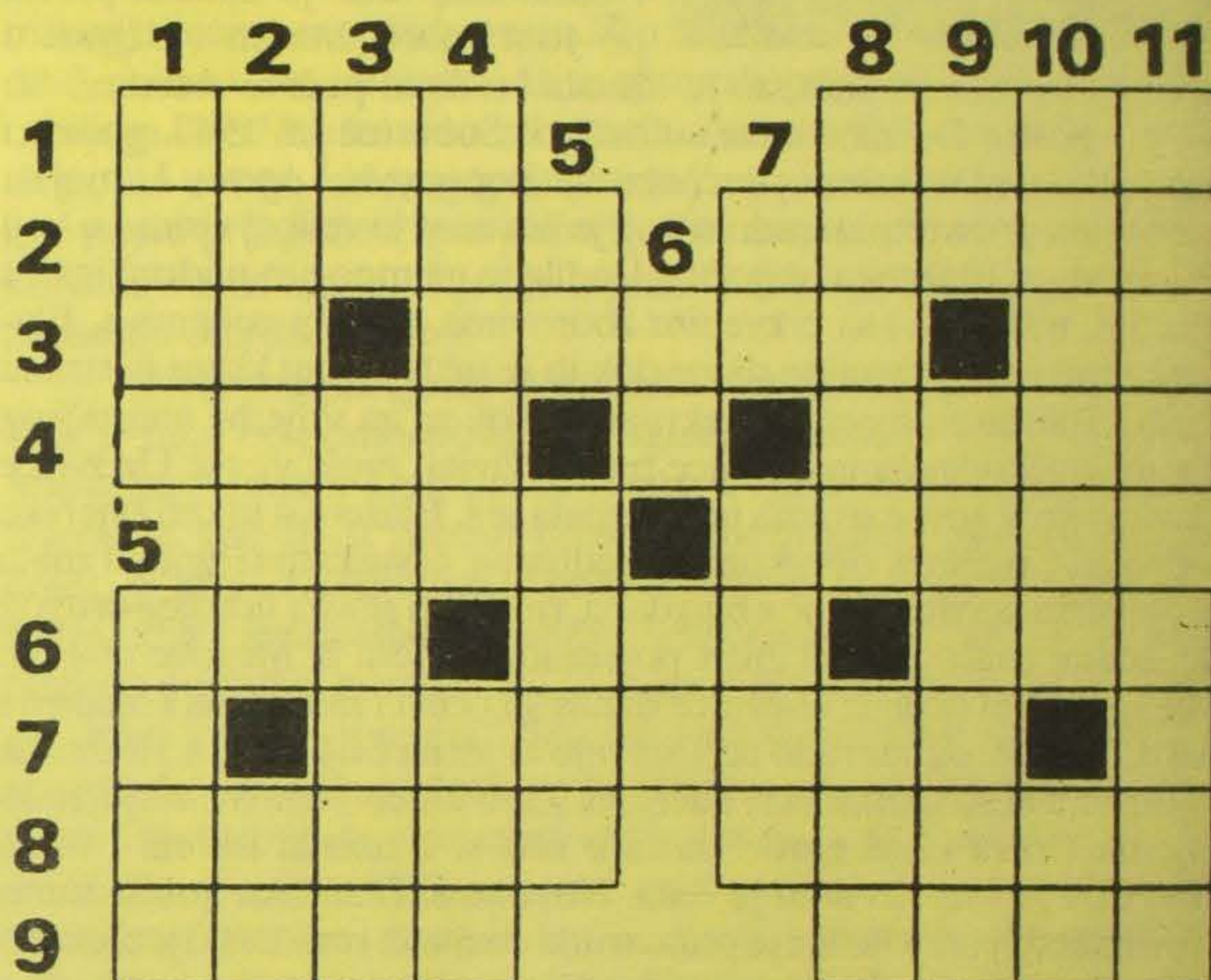
Zahvaljujemo svima onima kojima šaljemo Zvonik POŠTOM koji su nam poslali svoje priloge!

Molimo ŽUPNIKE da odmah pošalju novac za prodane primjerke Zvonika!

Još uvijek možete poslati i PRETPLATU za čitavu godinu. Godišnja pretplata je zajedno s poštarinom (ili prijevozom) 36 ndin, za inozemstvo 20 DEM.

Molimo **SVE SURADNIKE** da svoje priloge za Zvonik pošalju **NAJKASNIJE DO 20.** u mjesecu

KRIŽALJKA

VODORAVNO: 1. Jedan od sinova Izakovih - Pečeno tijesto; 2. Tu - Glazbeni instrument iz grupe udaraljki; 3. Francuska negacija - Muslimansko muško ime - Prva dva slova; 4. Skandinavsko muško ime - Najčešći veznik - Starogrčko žensko ime; 5. Prkos - Žensko ime Ankica; 6. Ćin, djelo - Rodbina - Upitna zamjenica; 7. Autooznaka za Italiju - Pripjev radosti u liturgiji - Oznaka za radijus; 8. Nestasan dječak (bunjevački) - Tanan; 9. Napad - Francuski pisac, Aleksandar (fonetski).

OKOMITO: 1. Veća vremenska razdoblja - Opera Verdija; 2. VAŠ OMILJENI LIST - Latinski veznik; 3. Kratica za Anno Domini (Ljeta Gospodnjeg) - Indonežanska novinska agencija; 4. Vjeronauk - Nije težak; 5. Enigmatski klub - Hip, trenutak; 6. Autooznaka za Rijeku - Samoglasnik i suglasnik; 7. Slovo latinice - Najjača igraća karta; 8. Otvorena peć - Jadikovanje; 9. Japanska mjera za putove - Osmi ton dijatonske skale; 10. Ustajanje u zoru - Dio konjskog pribora; 11. Kći Zeusa i Here, božica mladosti - Kit iz istoimenog filma

Križaljku sastavio Želimir Vukašinić, Zemun

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Stjepan Beretić, Stipan Bošnjak, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202.